

142839

AZ

UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1893. ÉVI ÁPRILIS 11—12. NAPJAIN

KIS-GEJÖCZBEN TARTOTT TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Szerkesztette:

HOMOKI ANTAL

egyh. főjegyző.

UNGVÁR.

SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA.

1893.

AZ

UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1893. ÉVI ÁPRILIS 11—12. NAPJAIN

KIS-GEJŐCZBEN TARTOTT TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Szerkesztette :

HOMOKI ANTAL

egyh. főjegyző.

UNGVÁR.

SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA

1893.

Az ungi ev. ref. egyházmegye 1893. évi április 11-ik és 12-ik napjain Kis-Gejőczben tartott tavaszi közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak : Szabó Endre esperes, Kovách Károly e. m. gondnok elnöklete alatt : Szabó József, id. Virágh József, Magyar József, Hegedüs Soma, Ábrahám István egyházi, Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön, Köröskényi Elek világi tanácsbírák, Homoki Antal e. m. fő-, Magyar Bertalan és Németh Péter aljegyzők és Fekesházy Miklós világi jegyző. Hegyi György e. m. ügyész.

Szaplonczay Benjamin, id. Szakál István, Morvay József, Kecskeméthy Lajos, Szöllősy Ferencz, ifj. Szakál István, Kocsis Endre, Szabó Károly, Maksa József, ifj. Virágh József, Kis László, Vágó István, Novák Lajos, Szücs István, Nagy Sándor, ifj. Szabó Endre, lelkészek. Kovács István, Kozma József, s.-lelkészek.

Laky József, Szabó Albert, Riezko Dániel, Soltész Károly, Enyedy Lajos, Bakó László, Csengeri Jenő, Balogh Dániel, Maksa József, Meskó Gáspár, Matolay Pál, Bóczér István, Szentimrei Ferencz, Böszörményi János, Magyar Pál, Szabó Béla, Karabélyos Gyula, Sulyok János tanítók, s az egyházak szép számban megjelent képviselői.

1. Mindenek előtt esperes úr buzgó imában kérvén Isten áldását tanácskozásunkra, melynek elhangzása után, egyházmegyénk nagy örömei gondnoka, a következő eszmékben gazdag, nagyszabásu beszéddel nyitotta meg a gyűlést :

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Midőn egyházalkotmányunk intézkedéséhez hiven elhagynám az ez alkalommal is szívemből üdvözölt egyházmegyei közönség nagybecsű bizalmából 10 év előtt elfoglalt világi elnöki széket, kötelességemnek tartom a majd megkezdendő tanácskozás irányása tekintetéből a magyarországi protestantismus, tehát vallásfelekezetünk jelenlegi helyzetét röviden körvonalozva megismertetni, visszatekintve régmúlt időkre.

A világ rendben előforduló változások, a születés és meghalás, az egészség és betegség, a természeti — még ismeretlen erők egymással küzdelme, a világosság és sötétség, a nappal és éj változása, a derült ég, a feltorlódnak fellelegekből megriázkódtató dörgéssel czikkázó villám már az ember létezése első korszakában felköltötték egy felsőbb hatalom — mondjuk Isten — létezésének gondolatát, s az iránta való hála, félelem és tisztelet érzelmeiben a vallást. Sajnos, hogy az emberek önzése hatalmi vágya, az emberkebel e legmagasztosabb tulajdonát, kinsét is képes az emberiség átkáva változtatni.

Ugyanis az őskor egyszerű családfői áthatva az összedörzsölt száraz galyakból fellobbant, vagy a villámból ledördült tűz áldásai, de egyszersmind romboló hatalma által felkeltett érzelmeiktől, előbb csak a pusztta földön, majd kőlapon — első kezdőin az oltárnak — nyugodtan rakták, élesztgették az istenné személyesített tüzet, égették el azon a csodált és rettegett hatalom iránti hála és kiengesztelés végett áldozatul elszánt állatukat, s nem egyszer gyermeküket, dicsőítő szavakban, dallamban fejezve ki érzelmeiket; de a mint az idők folyamán megszaporodott családok ezen vallásos cselekmény végzését vállalkozó, vagy választott egyénekre bízák, azok csakhamar jónak találták egy a közönségtől elkülönözött osztályt alakítani, s a megszokott szólamok és kifejezésekből, nemkülönbön cselekményekből az isteni tiszteletnek alakját megszabni s végzésének jogát magukhoz ragadni, s annak birtokában a közönség általuk ápolt hiszékenységét és tudatlanságát kizsákmányolni; így következett be aztán, hogy a hatalmukba kerített közönség vagyoni állapota s buzgóságához képest kevesebb több marhát vivén áldozatul, annak fellelegekből időjáráttal nagy gazdaságra s hatalomra emelked-

kedtek, így következett be, hogy egyebeket mellőzve, a főpapi méltóság — mert sejtetni vélem, hogy papokról van szó. — Egyiptomban magok a császárok, a pharaók örömet viselték, zsidó országban, bár már ez időben Róma hódítmánya lett a féltékenyen őrzött, de üdvhozó tanításai által veszélyeztetni vélt hatalma biztosítása végett az üdvözítőt a főpapok — mint a szentírás mondja, papi fejedelmek — halálra kárhozták. S mi volt a vétsége Jézusnak? Az, hogy míg az ő — ugynevezett pogány — népek a külső behatások által vezetve, az istent a tűzben, az égi testekben, a mámorító italban, sőt egyes állatokban, azoknak kifaragott vagy öntött képeikben személyesítették, s a sok istenek helyett az egy istenimádásáig eljutott zsidók azt egy haragos bosszuálló lény képében állították: Jézus ugy ismertette Istent, mint szerető édes anyát, kinek mindnyájan gyermekei s egymásnak testvérei vagyunk.

Az Idvezítőnek nem volt ideje egyházat alkotni, de a mint a kivégzés katasztrófája által elrémített tanítványok, lelkesedve, hozzá kezdtek a félbeszakított mű folytatásához, mesterük tanainak terjesztéséhez, s a tanítványok száma szaporodott, megalakultak az egyházak és vének presbiterek kormányzata alatt, választottak egyéneket magok közül az ige hirdetésére s a szent szolgálat teljesítésére, s ezeket a vének kezeiknek fejükre tételével hatalmazták fel. És ime, midőn a Krisztus tudománya a keresztyén vallás nagyobb arányokat öltve, szélesen elterjedt, ezen egyszerű emberek utódai közül azok, kik nagyobb városokban alkalmaztattak, elkezdtek felügyelői, püspöki állást foglalni a többiek felett, a mit a szokás szentesítvén, közülök kettő felülemelkedett a többiek felett, a római és a konstantinápolyi; amaz pápa, emez pátriárka nevezettel, s midőn a római világ birodalom kétfelé oszlott és keresztyének is követték ez elszakadást s lettek nyugoti és keleti keresztyének, amaz a pápa, emez a pátriárka kormányzata alatt. A pátriárkaságról uincs helyén bővebben megemlékezni.

A római püspök, a pápa időjártával az összeomlott római császári birodalom romjaiból tetemes birtokot hódított el, s oly bámulatos papi egyeduralmi szervezetet alkotott, melynek számai az alattas püspökök és közpapok kezein keresztül le-

nyulnak a hívők lelkiismereteig s lenyügözve tartják azokat, végczélul tűzve ki a világ meghódítását. Ily állapotban találták őseink Európát, midőn hazánk földére Attila és Baján örökségébe megtelepedtek; ők ugyan kardjuknak élével beigatták tulajdoni jogukat e földrész telekkönyvébe, de mint a természeti vallás hívei keresztyén szomszédoktól körülvéve, s idegenekül tekintetve, fészélyezve érezték magukat. Fejedelmek kezdtek felvenni a keresztyén vallást, elsajátítani az európai miveltséget, s István — a szentnek nevezett első király, — papokat és püspököket kért a pápától őseink keresztyénekké tétele, keresztyén vallásra térítése végett, a kiknek ellátási alapul az állam vagyonából nagyterjedelmű birtokokat adományozott. Ezek azon roppant birtokok, a melyek a katolikus egyház püspökei máig is használnak, a mely birtokok használatához a keresztyén vallás terjesztésén kívül az azon időbeli országvédelmi és kormányzati rendszernél fogva még hadierő kiállítása és magasabb hivatalok viselése is kötve volt.

A már akkor is igen nagy pápai hatalom a következő századok alatt oly magasra nőtt, hogy császárok, királyok kegyétől függtek, s kevélységében elmondhatta, hogy kivüle nincs más név, mely említettethetnék. De a mint nőtt vagyonban és hatalomban, annyira súlyodt a romlottságban; a pápa palotája a legoescmányabb bűnök és gonosz tettek tanyája lett, a fényűzés és dobzodás kimerítette kincstárát s betöltése végett nem válogatta az eszközöket, pénzért felszabadította a legirtóztatóbb bűneseteket is. A zárdák csendes magányában elnélkedő szerzetesek agyában a szentírások tanulmányozása megfogamzat vallás megtisztításának, megújításának eszméjét és szükségét, mely a lelkiismereti szabadság buzditása mellett megszüntette a külön álló papságot, s buzditásukra megindult a mozgalom egész Európában, melyben az két táborra szakadt, egyik oldalon a pápa és zsarnok fejedelmek, a másik oldalon a népszabadság, s azt pártoló fejedelmek zászlója alatt; rombolás, pusztulás kísérte mindkettő nyomait, s csak harmincz évi véres háboruk után vitta ki a vallásújítás létjogát. — A hitújítást őseink is szükségesnek találták. Azonban mint a hatalmukat féltő zsidó főpapok, az Idvezítő ellen, hazánkban is a katolikus klérus sorakozva az osztrák absolut ha-

talommal, minden eszközt megragadva, a hitújítás hívei a protestánsok kiirtására. Négy ízben kellett dicső fejedelmek vezetése alatt fegyvert fogniok saját s hazájuk szabadságának védelmére, a szabadság és felvilágosodást kedvelő katolikus hazafiak segélyével mindannyiszor kivított békekötések jutalmazták vérök hullását, a hitújítás létjogát, míg az elnyomás több sikertelen kísérletei után meghozattak az 1790—91-iki, 1840—44-iki biztosító törvények, meghozatott 1848-ban a nemzeti fellekesedés közepette azon törvény, mely a protestáns vallás felekezeteknek teljes egyenlőséget biztosít. Ezen törvény hazánk leigáztatása miatt végre nem hajthatatott; a leigáztatás ugyan az 1867/68-iki kiegyezés által nagy részben megszűnt, s bár a protestánsok a kiegyezés létesítéséhez nem kicsinylendő mérvben járultak, az 1848-iki felmagasztaltság az LIII. törvény meghozatalán túl nem emelkedhetett. És most eljutottam előadásom tárgyához. Ezen törvény több mint 300 éves sokszor véres küzdelem gyümölcse jutalma távol attól, hogy az egyenlőséget csekély mérvben is létesítette, megvonta a határvonalat a katolikus klerus tulkapásai, erőszakos térítgetései ellen; több biztosítékok közt elrendelte, hogy vegyes házasságból származott gyermekek, nemük szerint szülőik vallását követik, ha tehát valamely lelkész vegyes házasságból származott gyermeket megkeresztel, a nem vallásához tartozó gyermek anyakönyvi kivonatát köteles illető lelkészének megküldeni. A katolikus lelkészek éveken keresztül híven teljesítették a törvény intézkedését, s főpapjaik rendeleteikkel is utasították őket; néhány évvel azonban ezelőtt némely tulbuzgók megtagadták, s midőn erre büntetésekkel kényszerítették, annak elszenvedéséből mártírságot rendeztek s a püspökök, midőn a kormány által kötelelességeik teljesítésére felszólítottak, azok utasítás végett a pápához fordultak, a világi hatalmától korunkban megfosztva, s azon állapotnak a hármasszövetségben biztosítottását neheztelő pápa az elkeresztelést dogmának nyilvánította, s ez által a klerust a kormánynyali összeütközésre hátorította, követelve az 1868. évi LIII. törv. 12. §-ának eltörlését. Ez összeütközésnek a kormány lett áldozata, s az új kormány a helyett, hogy a törvénynek érvényt szerezni megkísérленé, kerülő uton keres menekülést, s hogy eféle kérdések jövőre fel ne merülhessenek, törvénybe

iglatni tervezte az anyakönyv állami kezelésbe vételét, a kötelező polgári házasságot, a zsidó vallás bevételeit és az általános vallás szabadságot. Így áll mai nap a protestantizmus ügye. S midőn azt ekép megismertettem, a tanácskozást megnyitottnak nyilvánítom.

2. Az egyházak képviselői megbízó levelöket bemutatván,

azok igazoltattak.

3. Az egyházi törvény 129. §-a értelmében egyházmegyei tisztikarunk 1892-ik évi szept. hó 1-ső napján Gálócban tartott gyűlésünk alkalmával leköszömvén, — esperes ur felkérte, hogy a tisztujítás létesítése céljából az egyházakat szavazataik beadására hívja fel. Esperes ur körlevélileg intézkedett a szavazatok beadása iránt, melyeken a jelen közgyűlésünk kebeléből id. Szakál István elnöklete alatt Novák Lajos, ifj. Szabó Endre, Katona Sámuel és Erdélyi Pál urakból alakított bizottság által felbontatván, következő eredmény éretett el: Beadatott összesen 38 érvényes szavazat. Ebből kaptak:

a) *Esperesi hivatalra:*

1. Szabó Endre csicseri lelkész	37 szavazatot,
2. Szabó József eszenyi „	1 „

b) *Gondnoki hivatalra:*

1. Kovách Károly	37 szavazatot,
2. Bernáth Zoltán	1 „

c) *Egyházmegyei egyházi tanácsbirói hivatalra:*

1. Szabó József eszenyi lelkész	36 szavazatot,
2. Ábrahám István	37 „
3. id. Virágh József	36 „
4. Magyar József	35 „
5. Hegedüs Sámuel	25 „
6. Szöllösy Gyula	16 „
7. Szücs István	14 „
8. ifj. Szakál István	7 „

9. Baetskay Sámuel	7 szavazatot,
10. Novák Lajos	5 „
11. Szöllősy Ferencz	2 „
12. Urbán Mihály	3 „
13. Homoki Antal, Magyar Bertalan, Tóth Lajos és id. Szakál István	1—1 szavazatot.

d) *Világi tanácsbírói hivatalra :*

1. Felföldy Ödön	38 szavazatot,
2. Köröskényi Elek	37 „
3. Bernáth Zoltán	37 „
4. Mokesay Béla	27 „
5. Horváth Dezső	23 „
6. Kormos Béla	21 „
7. Bernáth Dezső	16 „
8. Köröskényi Ferdinánd	7 „
9. Deák Bertalan	7 „
10. Egry Ferencz	7 „
11. Hegyi György	2 „
12. Fekésházy Miklós	2 „
13. Szomráky István	2 „
14. Mokesay Sándor és Szabó Győző	1—1 szavazatot.

e) *Egyházmegyei főjegyzői hivatalra :*

1. Homoki Antal	33 szavazatot,
2. Németh Péter	4 „
3. Ifj. Szakál István	1 „

f) *Aljegyzőségre :*

1. Magyar Bertalan	36 szavazatot.
2. Németh Péter	32 „
3. Ifj. Virágh József	3 „
4. Ifj. Szakál István	3 „
5. Szűcs István	2 „

g) *Világi jegyzőségre :*

1. Fekésházy Miklós	27 szavazatot,
2. Minaji István	3 „
3. Deák Bertalan	2 „
4. Mokesay Béla és Köröskényi Lajos	1—1 szavazatot.

h) *Ügyészségre :*

1. Hegyi György	33 szavazatot,
2. Fekésházy Miklós	5 „

i) *Pénztárnokságra :*

1. Id. Virágh József 38 szavazatot.

E szerint az egyházmegyei tisztikar következőleg alakult meg :

Espores : Szabó Endre.

Gondnok : Kovách Károly.

Egyházmegyei, egyházi tanácsbírák : Ábrahám István, Szabó József, id. Virágh József, Magyar József, Hegedüs Sámuel.

Világi tanácsbírák : Felföldy Ödön, Köröskényi Elek, Bernáth Zoltán, Mokesay Béla, Horváth Dezső, Kormos Béla, Egyházmegyei főjegyző : Homoki Antal.

Aljegyzők : Magyar Bertalan, Németh Péter.

Világi jegyző : Fekésházy Miklós.

Ügyész : Hegyi György.

Pénztárnok : Id. Virágh József.

A tisztikar megválasztása örvendetes tudomásul vétetett, s a főt. egyházkerületre fölterjesztetni rendeltetett. Tekintve azonban, hogy egy egyházmegyei egyházi tanácsbírói állásra senki általános szavazat többséget nem nyert, a 2 legtöbb szavazatot nyert Szöllősy Gyula és Szücs István, között a szavazás újból elrendeltetett, beadási határidőül őszi egyházmegyei gyűlésünk tüzetvén ki.

4. A megválasztott tisztikarnak a gyűlésen jelen lévő tagjai a hivatalos esküt letetvén, a gyűlés tagjainak szerencse kívánatai közben helyöket a zöld asztalnál elfoglalták.

Tekintve azonban, hogy Kormos Béla, Horváth Dezső és Mokesay Béla megválasztott tanácsbírók a gyűlésen jelen nem lévén, az esküt le nem tették, annak a 1 évi őszi egyházmegyei gyűlésen leendő letételére felhivatnak.

5. Ez után esperes ur terjesztette elő a lefolyt évről, nagy gonddal és kiváló szakavatottsággal összeállított esperesi jelentését, mely egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendeltetvén, azt a következőkben adjuk:

Elnöktársam, Gondnok Ur Ő Nagysága megnyitó beszé-
dében behatóan foglalkozván azon nevezetes mozzanatokkal,
melyek országos zsinatunk által részint az egyházi törvénye-
ken tett módosítások, részint új intézmények létesítése követ-
keztében mindnyájunkat közelről érdekelnek, ennek követke-
ztében én szoritkozom csupán azokra, a mik a magyar ev.
ref. egyház nagy testének kicsiny ugyan, de Istennek hála!
egészséges tagját, ungi egyh. megyénket közelebbről érdeklik
s benne történtek a közel multban.

Első sorban a közmulandóság áldozatairól kell megemlé-
keznem; nem mondom, hogy jelentést tennem. Mert hisz
annak idején mindnyájan fájdalmas tudomásul vettük néh.
Pazar József szelmenczi lelkész 1892. október 1-én hosszas
szenvedés után történt gyászos elhunytát. Igazán e gyász-eset
sulyos voltát az ily alkalommal megszokott összes jelzők fel-
használásával sem tudnám egész mivoltában a N. t. egyh.
megye színe elé állítani. Mert a halált megelőzőt hosszas
betegség, melyet az esetleges gyógyulás reménye sem enyhít-
hetett; a haldoklóval egyidejűleg a betegség ágyán szintén a
halállal vívódó feleség; a minden anyagi segély-forrás nélkül
elmaradó kiskorú gyermek; a név és jó emlékezet erkölcsi
értékét fenyegető anyagi kötelezettségek s mind az, a mi
ezekkel a lelket nyomja, oly dolgok, melyeket inkább a részt-
vevő szív érezhet, de a szemlélgető érzelem rólok tiszta ké-
pet előállítani nem tud. Ismeretes előttünk, hogy a boldogult-
nak ezen igen próbára tevő végharczát előzőleg, éveken át
mily kellemetlenségei voltak a papi földek adója miatt az őt és
jogait méltányolni nem képes egyh. tagokkal. Emberi felfogás
szerint e megpróbáltatások megfordított viszonyban állanak 37
éves lelkészi, több évi egyh. megyei jegyzői és tanácsbírói
odaadó működésével. De ennek daczára az Isteni bölcs gond-
viselésben való hitünk önkéntelenül is ajkunkra adja a bol-
dogultat is egyedül megnyugtatható kegyes szavakat: Ő az
Ur, ugy cselekedett a mint neki jónak tetszett. De ezentul
aztán reánk hárul a kötelesség, hogy a mit a boldogult jó

emlékezete megóvása czéljából tehetünk, a nélkül, hogy jogot sérteneink, azt megtenni el ne mulasztjuk. A tárgyalás folyamán ajánlom e kegyeletes ügyet a Nt. egyh. megyei közgyűlés kedvező figyelmébe.

Ugyancsak fájdalommal kell megemlékeznem e halálozás által megüresült n.-szelmenci és a választás által megüresült csononyai lelkészi állomások betöltése alkalmával felmerült körülményekről, melyek — nem lehet tudni — joggal-e vagy nem, a korteskedés miatt való panaszok anyagául szolgáltak mindkét egyházban. Fájdalommal kell az ily esetekről emlékeznünk, mert az bizonyos, hogy kivéve a más által való tisztességes ajánlást, minden lelkész, a ki más uton-módon keres bizalmat, szelet vet és vihart fog aratni, a békés és egyh. építő papi működési tért harcz mezővé teszi. Pedig mit használ valakinek az egész világ, ha lelkét, nyugalmát s a bizalmat, a sikeres papi működés e feltételeit elveszti. Az e fajta bajokon, hiszem, jövőre segíteni fog, illetőleg azokat megelőzi közelebbi zsinati törvényünk a szabad-választásnál kedvező intézkedése.

Elhalt a múlt évi márczius havában Kovács István szabolcai tanító. Itt azóta segédtanító működik. A kereszti tanító Balog Gábor nyugdíjaztatott. Balog Pál kisdobronyi, Váczi Sándor csapi tanítók más egyh. megyébe távoztak. A jenkei Szabó Béla Csapra hivatott s oda költözött, Oláh Kálmán volt ásványi előkönyörgő tanító múlt év augusztus 17-én (24.654.) sz. miniszteri rendelettel nyugdíjaztatott, gyógyíthatatlan szembetegség miatt. Ásvány lelkész-tanítóságot kíván szervezni kebelében. A többiekre, valamint a pallói előkönyörgő-tanítóságra képesített egyének hivattak meg. Ezek bekebelezési kérvényei első sorban tárgyalásra kerülnek.

Néhány iskolánknak s velök nekem is, sok bajunk volt a múlt évben — a nevelés ügyét, ref. népiskoláinkkal szemben nagy buzgósággal szolgáló vármegyei közig. bizottságok átiratai, feliratai és leiratai miatt.

Nem panaszképen mondom, mert hiszen mi csak örülünk rajta, ha akárhol is a nevelés-ügyét — bármi kis részben is lendülni látjuk. De ha e közben tapasztaljuk, hogy ugy vagyunk oda-állítva, mintha jogainkhoz göresösen ragaszkodnánk;

de a velök járó kötelességekről elfeledkezünk és így, ott a hol, az ügynök utjába állunk, ez ellen nem tiltakozni nem lehet.

A tarnóczyi iskolát ugyanis a miniszterium már a múlt év április havában megintette első ízben az 1868. XXXVIII. tcz. 15. §. alapján. A várható 2-ik és 3-ik megintés után a tarnóczyi iskola be fog záratni. És mi a panasz ellene? Az, hogy padozatlan és szűk. Az előbbi hiányt könnyen pótolhatja az egyház. Az utóbbi kifogás, általában tekintve azt; valótlan. Van Tarnóczon a legutóbbi névtár szerint 8 fi és 12 nő mindennapi tanköteles. Hiszen a ki az utról rátekinthet a tarnóczyi tanterem külső területére, az lehetetlennek fogja tartani, hogy abban 20 iskolás számára, a törvény-követelte 8—8□ láb terület ki nem futná. Ha pedig a közg. bizottsági felterjesztések, püspöki s miniszteri leiratok úgy értik a terület szűk voltát, hogy az a tarnóczyi tanköteleseket, felekezeti különbség nélkül be nem fogadhatja, ez lehet igaz s igaz is, de ez így semmiféle hivatalos iratban kimondva nincs. De ha volna is, hol a törvény, mely kötelezné a tarnóczyi egyházat, hogy a más felekezeti tankötelesek számára iskolát tartson fel. Erre vonatkozólag külön határozatot kellene hoznunk s az elmondott körülményt a megintés okára nézve konstatálnunk a Főtisztelendő Püspök ur előtt, mint a ki a megintést leküldte. Természetesen, ezt csak azon esetben kell tennünk, ha Tarnóczon a lelkész-tanítótság fentartását szükségesnek látjuk. Én attól félek, hogy ha az iskolát ott feladjuk, kevés idő alatt a lelkészi állomás is utána vész. Lelkész nélkül be áll ott az alkalom egyházunk híveinek a térítgetésére.

Pár iskolánk ellen az a kifogás tétetett, hogy bennök az ismétlők nem taníttatnak. Felhívásomra a hiányt elismerték s pótlását ígérték.

Csomonyát a beregi tanfelügyelőség még egy tanítói állomás szervezésére hívta fel. De a presbiterium e felhívással szemben tehetetlenségére hivatkozik. Ugy hiszem, hogy itt, a mostani felekezeti iskola fennállása mellett az állam által netán még szervezendő községi vagy állami iskola a ref. egyház érdekeinek támogatására szolgál s így ez az eset nem azonos a tarnóczyival.

Ugyancsak a nevelés ügyében öröndetes mozzanat: Vizokai híveink igyekezete az iskola építése körül. Ide már az

egyh. m. építkezési bizottság is kiküldetett a terv megállapítása végett.

Nemkülönben örvendetes esemény gyanánt jelenthetem, hogy a pályini egyház templomhelyet vásárolt 1200 frton. A szerződést, a dolog sürgősségénél fogva megerősítettem. Ehez a Nt. egyh. m. közgyűlés jóváhagyó határozatát kérem.

Bemutatom a közalapi esperesi főtabella 1891. évi Budapesten az eredetiről kiállított hitelesített másolatát. E szerint 1891-re egyházmegyénkben befolyt a közalapra 1061 frt 70 kr. Hátralékban maradt: 70 kr.

Az 1892 ik évre megajánlatott 1059 frt 70 kr. befolyt 1058 frt 15 kr. Reformatio emlékűnnepi adakozásból: 6 frt 62 kr. Összesen: 1064 frt 82 kr. — Ez fel is küldetett a földhitelintézethez. Mult évi hátralék: 1 frt 55 kr, régi; 70 kr, összesen: 2 frt 25 kr. A számadásokat az egyh. m. közalap-bizottság átvizsgálta, helyeselte s aláírta.

Ebből a két évi ajánlatból s a hátralék csekélységéből látszik, hogy egyh. megyénket még nem illetheti az az általánosan hangoztatott panasz, hogy a közalap bevétele csökkenőben van. Ne is adjunk mi erre okot; annyival inkább, mert összehasonlítva az ungi egyh. megye járulékait az egyh. kerületbeli más egyh. megyék — járulékaival — a népesség arányát tartva szem előtt, — bizony a sorrendben nem vagyunk az elsők között, mit különben népünk szegénysége magyaráz, — legyünk hát az elsők között legalább abban, hogy e tekintetben kezdettől mutatkozott buzgóságunk nem apad s a befizetések pontos teljesítésében nem fogyatkozunk.

A konvent, a közalap 10 év óta befolyó bevételeiről és kiadásairól igen részletes kimutatást tartalmazó füzetet bocsátott ki. E füzetből 42 példányt küldött hozzám Főtisztelendő Püspök ur, azzal az utasítással, hogy azokból 38-at a harmincznyolcz anyaegyháznak, 4-et a 4 nagyobb filiának adjak. Felkérem a Lelkész urakat, hogy e füzeteket az érdeklődőkkel minden esetre közöljék, hogy abból hiveink az intézmény felől minél részletesebb áttekintést szerezhessenek. Mert úgy hiszem, hogy a tájékozódás igen alkalmas az intézmény iránt a buzgóságot fentartani sőt azt gyarapítani is. Ezen füzeteket és a csak f. év ápril 2-án hozzám érkezett mult őszi egyh. kerületi gyűlés jegyzőkönyvét ez alkalommal kiosztatom.

Az 1892-ik évben Államsegély, Baldácsi, Nagy Gedeon alap sat. czimek alatt mult év november havában leérkezett Főtisztelendő Püspök urtól egyh. megyénk részére összesen: 854 frt 66 kr. Ezen összeget a bizottság a segélyek rendeltetése szerint a kérvényezők közt kiosztotta. A kiosztásról szóló jegyzőkönyv fel fog olvastatni. Az itt említett segélyösszeg 103 frt 40 krral több a megelőző évinél; mert a mult évben a felemelt államsegélyből egyh. kerületünknek 861 frt 54 krral több jutott mint 1891-ben. A többlethez az államsegély járul 97 frt 46 krral.

A Horváth Mária alap állásáról a számvevőszék jegyzőkönyve a tárgyalás során részletes kimutatást fog adni.

Kötelességemnek ismerem jelenten, hogy Méltóságos Püspök ur körözés, illetőleg kiosztás végett leküldte a zsinat határozata értelmében, a debreczeni tanárképezde és a kolozsvári theol. fakultás czéljaira való adakozásra felhívó szöveget és ajánlati iveket. Bár tudom hogy a zsinat határozatához érdemileg hozzászólni nincs jogunk s azt végrehajtani kötelességünk; de miután ismerem egyh. kerületünk álláspontját és hangulatát e két reménybeli intézetre nézve; úgy vélem, hogy több sikert várhatunk, ha az ivek, az egyh. megyei közgyűlés pártfogó határozatával indulnak utnak. Annál fogva e czélból is, de meg, hogy önkormányzati gyakorlatunknak is is eleget tegyünk, tartottam szükségesnek ezen előterjesztést tenni s ennek értelmében a közgyűlés ajánló határozatát kérni.

Nem hallgathatom el azt a bennünket közlelől érdeklő körülményt, hogy az állam legközelebb, az elemi tanítók fizetését 300 frtra fogja kipótolni; de 60 frt segélyen tul, bizonyos befolyást kíván gyakorolni az iskola ügyeire. Az a kérdés merülhet fel, van-e jogunk azt mondani, hogy mi, azért, hogy autonom jogaink érintetlenül maradjanak a 60 frton felül semmit sem fogadunk el. Én úgy hiszem, hogy a hol 60 frtnál több pótlékra lesz szükség, ott az állam megadja azt akaratunk ellen is. E ponton ugyan a mi egyh. megyénk — de csak egyedül az országban — oda állhatna a Horváth Mária kassza nevében, hogy mi, az így hiányzó összeget kipótoljuk. De az a kérdés, érdemes és észszerű volna-e, nekünk s csak egyedül nekünk, az ungi egyh. megyének lemondani egy bizo-

nyős összeg államsegélyről, mikor ezt a segélyt az ország összes népiskolái igénybe fogják venni? Az iskolai autonomia egy kis részének ily áron, és csak az ungi egyh. megyében való megóvása lesz-e látható jótékony befolyással a magyar prot. népnevelés érdekeire? Nincs-e már most kilátásunk arra, hogy legkésőbb egy évtized alatt — az állam a pótlást 400 frtig fogja emelni? S hogy ha ez bekövetkezik, tehetetlenségünk miatt fog kelleni feladni pozícióinkat. Valószínű, hogy az állam a jövőben pénzügyi viszonyainak javulása arányában a segélyezést mind magasabbra fogja emelni. Ez lesz talán az út a magyar állam népoktatási politikájában, melyen haladva, meg lehet évtizedek alatt — a népnevelés államosítottatni fog. Ezeket itt azért tartottam szükségesnek megemlíteni, hogy addig is, míg e kérdésben határozniuk eljönne az ideje, a dolgot előzetesen magunk között és egyenként is meghányjuk vessük.

Népiskoláról lévén szó, a tanító uraknak figyelmébe ajánlom, közvetve a lelkész uraknak is a múlt őszi egyh. ker. gyűlés 62. és 63. sz. határozatait. Ezekben figyelemztetés van arra, hogy a tankönyvek összeírására szolgáló táblázatos iverk nem töltenek ki kellő pontossággal. A 65. sz. a. a testgyakorlat tanítása sürgettetik. A 64. sz. a tanügyi bizottság elnökét és az iskolalátogatásokat érdeklí különösen.

A f. évi egyh. látogatás által összegyűjtött adatok szerint egyh. megyénkben a

Lelkészsáma: 22668, múlt évihez képest kevesebb: 740.

Született: 548 fi, 528 nő = 1076. kevesebb: 29.

Meghalt: 388 fi, 414 nő = 802. több: 99.

Házasodott: 214 tp. 53 vegyes = 267. kevesebb: 5. vegyes házasságok száma szaporodott: 17.

Iskolaköteles: 1707 fi-, 1572 nő = 3279. több: 276.

Saját iskolába jár: 1501 fi-, 1354 nő = 2855. több: 528.

Más iskolába jár: 155 fi-, 162 nő = 317. kevesebb: 53.

Más felekezeti iskolába jár: 3 fi-, 1 nő = 4. kevesebb: 13.

Iskolába nem járt: 103. kevesebb: 186.

Hitvallást tett: 213 fi-, 238 nő = 451, kevesebb: 11.

Áttért: 3 fi-, 4 nő = 7. kevesebb: 4.

Kitért: 8 fi-, 6 nő = 14. több: 10.

Tőkepenz: 66024 frt, több: 8867 frt.

Adósság: 18558 frt, több: 1868 frt.

Az adósságot levonva a tőkéből marad tőke: 47466 frt, több: 6999 frt.

Magtári tőke: 2301 köből életnemű. kevesebb: 316.

Magtári tőkepenz: 237 frt. több: 34 frt.

Gondnokibevétel: 36377 frt. kevesebb: 926 frt.

kiadás: 29294 frt. kevesebb: 1095 frt,

maradvány: 7083 frt. több: 159 frt.

Adakozás: 2793 frt. több: 633 frt.

Épitkezés; 10163 frt. több: 3305 frt.

Regálékárptlás: 1574 frt.

Segély: 450 frt. kevesebb: 1572 frt.

Két tétel van ezen adatok közt olyan, a mi a mult évi hasonnemű tétellel összehasonlítva magyarázatra szorul. Az egyik az, hogy egyh. megyónk népessége, az előző évihez képest 740 lélekkal fogyott. Ez azt gyaníttatja, hogy vagy a folyó vagy az előző évi népszámlálás körül történt tévedés. E különben nem képtelen feltevés alól — legalább részben kiment az a körülmény, hogy az 1892-ik évben a születések száma 29-el kevesebb, a halálozások száma 99-el több mint az 1891-ik évben. Ez összesen 128. De így is 612 marad lélekszámbeli deficit. S ha ez összegnek két harmadát az amerikai kivándorlás rovására írjuk, még mindig 212 marad igazolatlan.

A másik a mi felderítésre szorul az, hogy a magtári állomány 316 köböllel apadt. De ha tekintetbe vesszük, hogy a magtári készletet — bő kenyér idején a községi lakosok, — a környékbeliek meg a miatt is, hogy már majd minden községben van magtár, nem veszik igénybe: s hogy ily esetben a készletet — hogy meg ne romoljék — nyomott áron is el kell adni, akkor az említett apadás az összes magtári tőkében igazolva van. De még jobban igazolva van az által, hogy míg az adósság 1868 frttal növekedett, a tőkepenz is 8867 frttal több mint a mult évben volt. Az adóssági szaporulatot

levonva a tőke szaporulatából, tényleg a tőke gyarapodás tett: 6999 frtot. Ezen összegbe a 316 köből magtári kevesebbet ára bizonynyal befér.

A gondnoki bevétel 926 frttal kevesebb; de ennek arányában mérsékelve látjuk a költségeket is, mert a kiadás is kevesebb 1095 frttal. Az egyházak tehát a jövedelem esőkénéséhez mérve korlátozták a kiadást is. A háztartás a takarékoság határai közt mozgott, úgy hogy a zárszámadás, a múlt évhez képest 159 frt bevételi többletet mutat.

Javuló arány mutatkozik a tankötelesek és iskolába járók száma közt is. Mert bár a tankötelesek száma csak 276-al több, ehhez számítva 53-at és 13-at mint a mennyivel kevesebb járt a múlt évben más iskolába és más felekezeti iskolába, tehát összesen 66-ot, ezen 3 cím alatt összesen 342 tanköteles leszámításával, az iskolába járók száma a múlt évhez képest 186-al szaporodott. Örvedetes jelenség az, hogy a más felekezeti iskolába járók száma fogyott, s hogy az iskolába nem járók száma 186-al apadt. Ugy hogy most az iskolába nem járók száma csak 103-ra megyen.

Ez a haladás azt bizonyítja, hogy a tanítók, iskola-székek, hatósági felügyelet e téren mind buzgón és összhangzatosan működnek, mert ily szembetűnő sikert csak ily összeműködés eredményezhet.

Az iskolákról szóló részletes jelentést az iskolalátogató-ságok előterjesztései alapján az egyh. megyei tanügyi bizottság elnöke Nagytiszteletű Szabó József ur múlt őszi gyűlésünkre nyújtotta be. A tüzetes jelentés tehát a gálóczi gyűlés j.-könyvében olvasható.

Mai felekezetközi viszonyainkat tekintve, lehangoló, hogy a hozzánk áttértek száma a múlt évhez képest 4-el kevesebb, a tőlünk kitértek száma pedig 10-el több. Az e nemű létszámapadás rossz jel a jövőre. Mert bizonyos, hogy azok a tényezők, a melyek létszámunkon ezt a csorbát ütötték — a napi események tanúsága szerint — reánk nézve veszélyes tevékenységeket nem csökkenteni, de fokozni fogják a jövőben. Azért a Sion őrei ébren legyenek!

Mielőtt magamat a Nt. egyh. m. közgyűlés kegyességébe, a tanácskozási asztalunkon levő ügyeket hőles intézkedése tárgyaiul ajánlanám, bocsánatát kérem, hosszadalmas jelentő-

seméért s kivált azért, hogy néhol a jelentés természetes korlátait áthágva, tán felesleges elnélkedést is megkísérlettem. De szolgáljon mentségemre az, hogy a kitérésekre az érdekelttség vezetett, az érdekeltségnek pedig természetes saját-sága, hogy fentarthassa magát, támogatást keres, érdekelt-séget kíván ébresztetni.

Megkezdett tanácskozásunkat vézesse az Isten lelkének ereje, kegyelme és világossága!!!

6. Esperes ur jelenti, hogy az Orémus Dániel halálával megüresedett nagy-dobronyi lelkészi állomásra Magyar Bertalan csomonyai lelkész egyhangulag megválasztatott.

A választás megerősítettik.

7. Ugyancsak esperes ur jelenti, hogy Németh Péter 89 szavazattal csomonyai lelkésszé választatott Kovács Kálmán 58 szavazata ellenében. Ezen választás ellen panasz adatott be, de az egyházmegyei bíróság a vizsgálati iratokból a panasz alaptalanságáról győződván meg, a választást ítéletileg megerősítte, a mi ellen a panaszlók főlbbeszést jelentettek be.

Tudomásul szolgál.

8. Ugyan az jelenti, hogy Kozma József vajkóczi s.-lelkész 18 szavazattal nagy-szelenczi lelkésszé választatott Pazar Kálmán 14 szavazata ellenében. Ezen választás ellen is panasz adatott be, de itt sem lévén ok a választás megsemmisítésére, azt a bíróság azon kijelentéssel erősítette meg, hogy Kozma József megválasztott lelkész állomását 1894. év ápril. havában foglalandja el.

Tudomásul vétetik.

9. Pazar Kálmán kéri a Nt. egyházmegyét, hogy azon időre mig kiskoru nőtestvére a nagy-szelenczi lelkészi jöve-

delemből a megillető részt mint kegydíjat élvezi, ő rendeltetésék Nagy-Szelenczbe helyettes lelkészül.

Mivel a hivatalkorra idősebb s.-lelkészek idevonatkozó jogukról lemondtak, a kérelemnek hely adatik.

10. Ugyan azon közgyűlés 59. sz. határozatával id. Virágh József és Bernáth Zoltán annak megvizsgálásával bizattak meg, czélszerű-e a botfalvai leány-egyháznak Tarnóczhoz csatlakozni. Kiküldöttek beadott jelentésökben helyeslik az egyház kívánalmát a közelség szempontjából, mivel így a tarnóczyi lelkész a felügyeletet jobban gyakorolhatja, mint a távolabb lakó gálócsi lelkész.

Egyházmegyénk a küldöttség jelentését magáévá teszi, s a botfalvai leány-egyháznak megengedi hogy Tarnóczhoz csatlakozzék.

11. Olvastatott a palágyi egyház kérvénye, melyben a nagyméltóságú vallás- és közokt. miniszteriumhoz templom-építési segélyért intézett folyamodványát pártolólág kéri a főt. egyházkerület útján fölterjeszteni, mivel a nevezett miniszteriumnak 1892. évi 22,993. sz. a. Ungmegye alispánjának ugyanazon évi 515. sz. a. kelt rendelete folytán elkészített tervrajz szerint nem képes önjerejéből műbeccsel bíró árpád-korabeli templomát kijavíttatni.

Egyházmegyénk a palágyi egyház kérvényét tisztelettel fölterjeszti, egyszersmind kéri a főt. egyházkerületet, hogy azt a magas ministeriumhoz eljuttatni méltóztassék.

12. Mély megdöbbenéssel vette egyházmegyénk azon le-

verő hirt, hogy szeretve tisztelt tanácsbirája Patay Gyula, élte delén ragadtatott ki családja köréből a halál által, ezzel egyházmegyénk is megfosztatott egy buzgó, egyháza javát szíven viselő igaz protestáns egyéntől, ki azon rövid időn is, míg egyházmegyénk kormányzatában részt vehetett, buzgó áldozatkészségével mutatta meg, hogy egyháza javát szíven viselte, s a családjában élő prot. érzület őt is egyikévé tette azon lenkolt gondolkodásu egyéneknek, kik egyházukat mindennek felett szeretik, s annak érdekében semmi áldozattól sem riadnak vissza.

Ez okból egyházmegyénk mély fájdalomának ad kifejezést, szeretve tisztelt tanácsbirájának elvesztése felett, egyszersmind a legőszintébb részvétellel osztozik, az édes atya és férj elvesztése által mélyen sujtott család bánatában, s elhunyt jelesének elővülhetlen érdemeit jegyzőkönyvileg örökíti meg, a miről a gyászoló családot jegyzőkönyvileg értesíttetni elrendeli.

13. Ugyanescak fájdalommal értesült egyházmegyénk Pazar József nagy-szelmeneci lelkész haláláról, mert bár köztudomásu volt gyógyíthatlan betegsége, mind az által leverően hatott halálának hirt, mivel életében is nehéz szíven nélkülöztük őt körünkől; ki kedves modora, igazi papi jelleme, egyenes gondolkodása által, egyházmegyénk kedvenczévő lön, s előbb mint aljegyző, majd mint tanácsbíró nagy gonddal s igazi hivatottsággal járt el a reá bizottakban 37 évi lelkészkedése alatt.

Mint hogy ezen veszteség nemcsak a gyámol nélkül maradott családot érinti súlyosan, de egyházmegyénk is mélyen érzi ezen tiszteletreméltó férfiui elvesztését, ezért halála feletti fájdalomnak jegyzőkönyvileg ad kifejezést.

14. Kovách Károly egyházmegyei gondnok ur jelenté,

miszerint a Rabóvszky árvák ellen az egyházmegye tulajdonát képező 1000 frt iránt megkezdett perrel azért utasította el, mert a bíróság kétségbe vonta, hogy a gondnok ur ezen pert az ungi egyházmegye megbízása folytán indította meg.

Egyházmegyénk utasítja Kovách Károly egyházmegyei gondnok urat, hogy ezen 1000 frt behajtása iránt a Rabóvszky árvák ellen a pert az ungi ev. reform. egyházmegye nevében és megbízása folytán újból kezdje meg és folytassa, s ezen követelést mielőbb törvényesen behajtatni igyekezzék.

15. A főt. egyházkerület 1892. szept. 18—21-én tartott közgyűlésének 43. sz. utasítja egyházmegyénket, hogy az ungvári egyház és Laky József tanító közt a néh. Diószeghi Danielné által hagyományozott évenkénti 62 frt 50 kr házbér iránt fölmerült vizzályos ügy tisztázása czéljából, a hagyománylevél másolatát szerezzze be, s azt a főt. egyházkerületre terjessze fel.

Egyházmegyénk a hivatolt végrendelet másolatát beszerezvén, tisztelettel felterjeszti.

16. Kenessei Béla 1891-ik évről — az országos közalap bizottságának jegyzője, az ungi egyházmegye közalapi főtabelájának másolatát az egyházmegyei levéltár részére megküldi.

Tudomásul szolgál.

17. A gálocsi gyűlés 40. sz. határozatával Kocsis Endre p-helmecezi lelkészt felelőssé tette azon $\frac{1}{3}$ tanítói föld jövedelméért, mely Záhonyi István volt helmecezi tanítót illette volna, azonban az tőle elvonatott.

Miután a lelkész ezen ügrről felvi-

lágosítást nem adott, ide vonatkozó jelentésének beadása iránt megsürgettetik.

18. Ugyan azon közgyűlés 69. sz. határozatával id. Virágh József és Bernáth Zoltán urakat megbizta, hogy a csicserei egyház előljáróival egyetértve, állapítanak meg azon módozatokat, melynek segítségével ugy az egyházmegye, mint a csicserei egyház mélyen érzett tiszteletének és hálájának kifejezéseül, néh. nt. Szabó András elhunyt esperesnek s volt csicserei lelkésznek emlék-oszlopot emelnének. Nevezettek küldetésökben eljárván, javasolják, miszerint az e. m. gondnok ur az egyes egyházakat hívná fel adakozásra, s a begyűlendő összeghez a csicserei egyház is hozzá járulván, így a tervezett emlék felállíttatnék.

Egyházmegyénk a javaslatot magáévá teszi s felkéri a gondnok urat az adakozásra felhívó iv kibocsátására.

19. A gálóczi gyűlés 72. sz. határozatával Hegyi György e. m. ügyvéd fölkéretett írásban kivenni az ungvári egyház előljáróságától azon nyilatkozatot, miszerint az nem fogja háborítani az egyházmegyét, az egyházmegye által épített könyvtár épület birtoklásában. Hegyi György e. m. ügyész megbízatásában eljárván; következő okmányt terjeszti be:

Kivonat az ungvári ref. egyház presbiteriumának 1872. szeptember 8-án tartott ülése jegyzőkönyvéből. 2. sz. Az egyházmegye Szűrtén tartott közgyűléséből azon megkeresést intézvéen egyházunkhoz hogy az egyházmegyei könyvtár befogadására sziveskednék gondoskodni. Minthogy az egy jelen épületeiben rendelkezésre álló olyan szobával nem bir, mely tűzveszély mentes lenne, ezen felhívásnak eleget nem tehet, hanem hajlandó megengedni, hogy az egyházmegye tulajdon költségén a paplak mellé ragasztandó épületecskét állíttathasson, ugy azonban az állítandó épületnek fentartása is az egyházmegye terhe leend.

1881. évi jan. havában történt egyházlátogatáshoz az egyház-tanács felajánlotta a papi funduson az épülethez épi-

tendő könyvtárnak a helyet, azon kikötéssel, hogy az egyházmegye diszesen építtesse és a pap-lak általa emeltessék inkább, hogy sem hátrányára legyen, továbbá köteles legyen az egyházmegye azon épület fentartásáról tüzzelleni pontos biztosításáról folytonosan állandóan gondoskodni, azt saját pénztárából fedezni, erről az ajánlatról az egyházmegyei látogatóság jelentését beterjesztette a február hóban Nagy-Gejőczben tartott egyházmegyei gyűlésnek. Az eredetiekkel szóról szóra meg egyeznek. Kelt Ungvárt, 1893. ápril 10-én. Novák Lajos mk. reform. lelkész.

Tudomásul vétetik.

20. A k.-ráti egyház 10 frt büntetés terhe alatt utasított azon peres eljárás megindítására, melylyel vissza kellett szerezni azon kert-földet, melyet a r. kath. plébános elfoglalt.

Mint hogy ilyen eljárás megindításánál a lelkésznek kell kezdeményezőnek lenni, s miután többszöri sürgetésre sem tett eleget az egyházmegye határozatának, a 10 frt ő rajta hajtatik be az özvegy árvatár részére, és továbbra is ismét 10 frt büntetés terhe mellett utasittatik a per megindítására.

21. A számvevőszék 1893. jan. 9-én Vajánban tartott üléséből jelenti, hogy a Horváth Simon és Mária alapítványának alaptőkéje volt az 1892. évben az ungvári-ház értékén 10,000 frton felül 87125 frt 02 kr.

Évi bevétele	13753	„ 62	„
Kiadása	8021	„ 51	„
Pénzmaradvány . . .	5732	„ 11	„

Tudomásul vétetik.

22. Ugyan csak a számvevőszék azon tapasztalatra jutott.

miszerint az egyházmegye tulajdonát képező ungvári ház nem jövedelmez annyit, mennyi értékének megfelelőleg várható, annál inkább, mivel nagyobb összeget kellene jelenben is befektetni, javítás céljából, a mi biztos veszteséget fog okozni az egyházmegyének. — Miért is utasíttatni kéri pénztárnokot annak kimutatására, mily összeg folyt be évenként az egyházmegye pénztárába ezen ház jövedeleméből, miből az is kitűnjék, érdemes-e ezt továbbra is megtartani, s rajta nagyobb mérvű javításokat eszközölni, vagy pedig eladni, ha kedvező árt ígérnek érte.

Számnevőszék javaslata elfogadtatik, s pénztárnok utasíttatik ezen ház jövedelmének évenkénti kimutatására.

23. Az egyházmegyei pénztárnok ur jelenti, hogy Váczy Sándor volt csapi tanító az egyházmegye pénztárába 50 frt tőke és ennek 1892. évi január hó 1-ig járuló 7% kamataival tartozik; ennek daczára az egyházmegyéből eltávozott a nélkül, hogy ezen kötelezettségének eleget tett volna.

Fölkéretik esperes ur, hogy ezen követelés iránt tegye magát érintkezésbe azon egyház elöljáróságával, a hol Váczy Sándor jelenben hivataloskodik; s igyekezzék oda hatni, hogy az elöljáróság ezen adóságot az illető fizetéséből levonván, azt egyházmegyénk pénztára számára küldje meg.

24. Olvasatott a mokesai egyház kérvénye, melyben az őszi egyházmegyei közgyűlés helyéül nevezett egyházat kéri kitűzetni, mivel ujonnan épített templomát azon alkalommal kívánja felszenteltetni.

Egyházmegyénk készséggel beleegyezik, hogy őszi egyházmegyei gyűlését Mokesában tartsa meg, mely alkalommal az illető egyház ujonnan épített tem-

plomát kívánja fölszenteltetni. Utasítja azonban az egyház előljáróságát, hogy ezen szent cselekmény módozatainak megállapítása céljából legye magát érintkezésbe kellő időben nt. esperes ural.

25. Esperes ur az egyes egyházakból beérkezett hivatalos kimutatások alapján a tiz évi szupplikáczió adakozásokat magában foglaló jelentését beterjeszti.

Ezen jelentés — a vett utasításhoz képest a főt. egyházkerületre felterjesztetni határoztatik.

26. Az ásványi leány-egyház, mely ez idő szerint előkönyörgő-tanítói állást tart fenn kebelében, lelkész-tanítósa visszaállithatását, — melyet az egyházmegye jóváhagyásával szüntetett be néhány évvel ez előtt, — kérelmezi s három példányban kiállított lelkész-tanítói díjlevelét megerősítés végett beterjeszti. Kérelmét azzal indokolja, hogy a felállított előkönyörgő-tanítósa által a népnevelés előmozdítását czélozta; de nemhogy ezt el nem érte, hanem létesítése óta a hitközség még az erkölcsiségben is alább hanyatlott s annak emelkedését csakis a lelkész-tanítósa visszaállítása által reményli.

Az ásványi leány-egyház kérelme, — indokolása teljesen igaznak ösmertetvén el, — azon határozott kijelentéssel, hogy ha a 601 frt 20 kr.-ra felszámított lelkész-tanítói díjlevel tartalmáért az egyház jótáll, megadatik, díjlevele megerősítetik s ugyan-e czélból a főt. egyházkerületre pártolólág felterjesztetik, azon kérelemmel, hogy a vall. és közokt. minisztérium ide vonatkozó rendelete alapján a lelkész-tanítói állás megerősítését a nevezett minisztériumnál kieszközölni kegyeskedjék.

27. 1892. évi márczius hó 1—2 napjain Ungváron tartott egyházmegyei közgyűlésünk 9. számú határozatával a minaji egyháznak építkezésekből származott 1039 frt 26 krt tevő adósságnak kifizetését — tekintve az egyház tehetetlenségét — az egyházmegye saját pénzlára terhére elrendelte, azon feltétel alatt, ha az egyház tagjai ezen összeg törlesztése fejében annak 2%-ját évente az egyházmegye pénztárába befizetik mindaddig, míg a nevezett összeg törlesztve leend.

A minaji egyház presbiteriumának 1892. évi május hó 15-én s egyházi közgyűlésének ugyanazon évi december hó 15-én hozott határozatai, melyekben magát az egyházmegye kívánalmának teljesítésére elkötelezi, hiteles másolatban a főt. egyházkerületre felterjesztetnek. Együttal kimondatik, hogy a konventtől megígért tőkéssegély megnyerése esetén az egyház az egész összeget azonnal köteles leend kifizetni.

28. Az ungvári egyház tanítói-lakul s iskola-helyiségül szolgáló épületében egy szoba évek során keresztül s.-tanítói lakásul szolgált, most pedig az egyház kápláni lakásul kívánja felhasználni; azonban a tanító ebbe nem akar belenyugodni s azt mint lakásának tartozékát, ezutánra magának követeli, miért is az egyház e tárgyban egyházmegyei intézkedést kér. Ezen ügy megvizsgálása küldöttségnek adatván ki, a beteresztett jelentés szerint a kérdéses szobához a tanítónak semmi köze sem lehet, mert mikor ő 17 évvel ezelőtt a tanítói lakást átvette, a kérdéses szoba neki át nem adatott, az akkor s.-tanítói lakás volt, az egyház rendelkezett vele, így most is felhasználhatja kápláni lakásul; javasolja azért a tanítót keresetével elutasítani s a szobában levő szoba feletti rendelkezési jogot az egyháznak továbbra is fentartani.

Egyházmegyénk határozatilag kimondja, hogy a kérdéses szoba használata fe-

lett való rendelkezés joga az egyházat illeti, ahhoz a tanító semmi igényt sem tarthat.

Laky József tanító e határozat ellen felebbezést jelent be.

29. A n.-kaposi egyház presbiteriuma a közös legelőterületül szolgáló erdőből eladott fa árából vásárolt legelő területéről a lelkész és tanító marháit kizárta, s azon a legelőtetési jogot nekik meg nem engedi.

A presbiterium e határozatát a lelkész és tanító egyházmegyénkhez megfelebbezték.

A n.-kaposi egyház presbitériumának határozata megváltoztatik; a vásárolt területen való legeltetés joga, a megillető arány szerint, — a legelő az erdő szaporulatából vétetvén, melyben a lelkész és tanító hasznélvezetükben levő telkeik után részesek, — használatukra átadatik.

E határozat ellen a n.-kaposi egyház képviselői fellebbezést jelentenek be.

30. A lueskai egyház előjárósága kérelmezi, hogy tanítójának szubvenziója 120 frtra emeltessék fel.

Az egyházmegyei küldöttség által az 1891-ik évben eszközölt lelkész és tanítói javadalmazások összeszámításának érvényessége tiz évre mondatván ki, a beadott kérvény felett közgyűlésünk napirendre tér.

31. Tóth Lajos szürtei lelkész kérelmezi, hogy a díjleveleknek 1891-ik évben kataszteri alapon történt átszámítása hatályon kívül helyeztessék 's az 1890-ben megejtett számítás léptettessék ismét életbe.

A díjlevelek értéke, összeszámításának érvényessége tiz évre mondatván ki, a beadott kérvény tárgyalás alá sem vételhetett.

32. A béési egyház presbiteriuma Margitay János tanítónak hivataláról való lemondását bejelenti, s az egyházmegyét más tanító választhatási jog megadására kéri.

Egyházmegyénk, midőn a hivataláról lemondott tanító Margitay János úrnak a tanítói nehéz pályán eltöltött 35 évi hűséges működésért teljes elismerését nyilvánítja, s köszönetét jegyzőkönyvileg is kifejezi, utasítja az egyház presbiteriumát, hogy a tanító nyugdíjaztatása ügyében a törvényes lépéseket tegye meg, s nyugdíjaztatása után más tanítót válasszon.

33. Az ásványi leányegyház három darab — a belhivatalnok javadalmozására szolgáló, csekély hasznot hajtó — kertje eladhatását kérelmezi, mivel jelenleg oly árat kaphat érte, a minőt talán soha s egyszersmind ez uttal befolyó eladási áron kétszer olyan területű, sokkal jövedelmezőbb földet vehetne egy darabban.

A felhozott indokok folytán egyházmegyénk megengedi, hogy a felügyelő lelkész és egyházmogyei ügyvéd közbejöttével — ez utóbbi által megírandó adás-vevési szerződés mellett — a három kert eladassék, azon kijelentéssel, hogy az eladandó kertek ára, vagy a rajta vásárolt földterület jövedelme, az eddig szolgált czólra használtassék fel.

34. Esperes ur indítványozza, hogy az időleges közalapít

segélyért folyamodó lelkészek és egyházak kérvényüket július hó végéig, s a főt. egyházkerülettől november hóban leérkező segélypénzek iránt október hó végéig az esperesi hivatalhoz az időkimélés szempontjából ez után semminemű esperesi felhívást nem várván — adják be; közalapi kérvényminták továbbra is az esperesi hivataltól kérendők.

A beterjesztett indítványok egyhangulag elfogadtatnak.

35. Galgóczy László, mint a néh. Fűrjész István volt szürtei lelkész árváinak gyámja, Tóth Lajos jelenlegi szürtei lelkésztől 200 frtnak, mint — szerinte — az árvákat a kegyév jövedelméből még illető résznek behajtását kéri az egyházmegyétől.

Ezzel szemben Tóth Lajos szürtei lelkész a Galgóczy követelését elvetni, ellenkezőleg Galgóczy Lászlótól részére, a bemutatott számla szerint, még éppen ez ügyből járuló 140 frtot kéri megítéltetni.

Mivel panaszló Galgóczy László követelésének valóságát semmivel sem tudja igazolni, keresetével elutasítatik.

Tóth Lajos Galgóczy László elutasítása után, ellenében beadott panaszát, ez alkalommal visszavonja.

36. Laky József ungvári tanító kérelmezi, hogy mivel ő az ungvári tanítói díjlevél elfogadásakor csak főlnapi tanításra volt kötelezve, délután a s.-lelkész mint s.-tanító működött, most pedig a s.-tanítóság megszűnével, ő délután tanítani kénytelen, a munkaszaporulat díjazásául, — üres idejének lefoglalása által mellőkjövedelmeit, melyekre pedig esély díjazása mellett igen nagy szüksége volt, elvesztvén — részére az egyházmegye által az 1890—91. tanévre kiutalt 50 frt ez után, még pedig az 1891—92. tanévtől kezdve állandóan folyóvá tétessék, s az ungvári egyház ugyancsak e ezimen 50 frtnak hasonló módon való megfizetésére köteleztessék.

A nyert díjazás az egyházmegyétől egyszersmindenkorra adatván, az ungvári egyház is hasonlólag köteleztetvén el, kérelmének hely nem adható.

37. Esperes ur a főt. egyházkerületről érkezett, s bizottság által kiosztott segélyekről szóló jelentést beterjeszti.

A beadott jelentés tudomásul vétetik.

38. Indítványoztatott, hogy mivel a tolesvai Nagy Geleon-féle alaphól egyházmegyénkben az öt látogatói körben 10 frt osztatik ki évenként, az összeg csekélysége miatt a pénzbeli jutalmazás szüntettetnék meg, azon olesó jó könyvek vétetnének, s azok osztatnának szét a szorgalmas gyermekek közt.

Ez indítvány az alapító végrendeletének szellemét nem sértvén, elfogadtatik; a könyveknek annak idejében való bevásárlására nt. esperes ur felkéretik.

39. Novák Lajos ungvári lelkész, az Ungvárt létesítendő ev. ref. leánynevelő intézet alapjára, 14 frt 80 krt szolgálatba, mely összegből 10 frt vérrokonok közt köttetett házasság felmentvényi díjából, 4 frt 80 kr. pedig az e célra kinyomatott predikációjának árából folyt be.

A beszolgáltatott összeg köszönettel fogadtatik s a nevezett tőkéhez csatoltni rendeltetik.

40. Ugyancsak Novák Lajos ungvári lelkész kérdi, hogy kit illet az Ungvárt levő egyházmegyei könyvtár kezelése, az ottani lelkészt, vagy segéd-lelkészt-e? s e könyvtár jövedelmét, miként eddig történt, a pénztárnok kezelje-e, vagy pedig a könyvtári bizottság jogkörébe utasittassók ez utánra?

A könyvtár kezeléseért — a s.-lelkészek gyakran változhatván — mindig a lelkész felelős, tehát ő a könyvtárnok; a könyvtárra fordítandó összeget az egyházmegyei pénztárnok, nyugta mellett, egy szerre adja a bizottság rendelkezése alá, az arról való számadás azonban a bizottság által hozzá beküldendő.

41. Oláh Kálmán volt ásványi, most pedig testi fogyatkozása miatt nyugdíjazott tanító kéri, miután tőle az 1892-ik évre neki járt fél fizetésnek fele, azon a czímen, hogy már állami nyugdíjat kap, elvétegett, tekintve nyomoruságát s családja nehéz helyzetét — mint kegyadomány — adassék vissza számára az egyházmegyei közgyűlés által.

Kovács István s.-lelkész és s.-tanító a kérdéses $\frac{1}{4}$ -ed fizetést — mint a ki tulajdonképen kereste azt — magának kéri adatni.

Ugyancsak az ásványi leány-egyház, beadott kórvénye szerint — mivel a hivek fizették — a kérdéses részt magának kéri íteltetni.

Egyházmegyénk belátva Oláh Kálmán nyugalmazott tanítónak igazán szájalmat gerjesztő szerencsétlen helyzetét, a kérdéses $\frac{1}{4}$ fizetést, mint kegydíjat, az ő számára utalványozza.

42. Kovács István s.-lelkész s ásványi s.-tanító kéri, hogy a tanítói nyugdíj felének fizetése alól, melyet tőle Oláh Kálmán nyugdíjazott tanító követel, mivel ő annak soha semmi hasznát sem veheti, mentetnék fel.

Kovács István s.-lelkész a tanítói fél jövedelmet szedvén, teljesen méltányos, hogy — bárha hasznát nem veheti is — a nyugdíj illetéket a jövedelem arányában fizesse s erre elköteleztetik.

43. Sulyok János a kaposi tanító díjlevelének ugy a maga felfogása, mint a jegyzőkönyvileg igazolt presbiteriális értelmezése szerint a más iskolába járó felekezetünkbeli gyermekektől is tandíjt követel, kérdi jogos-é ezen eljárása?

Ha a díjlevélben feltüntetett tandíj-összeg a felekezeti iskolánkba járó felekezetünkbeli növendékektől be nem folyna, az egyháztól követelheti a megesonkitott díjlevél kiegészítését, más iskolába járó gyermekek után azonban tandíjat nem követelhet azoknak szüleitől.

44. A csepelyi ev. ref. egyház hívei 1883-ban díjlevelet állítottak ki, mely szerint az adójuk után eső 5% iskolai adót a n.-kaposi ev. ref. tanítói fizetés pótlására ajánlják fel, mivel gyermekeik nagyobb részt annak vezetése alatt vannak. Most azonban a kaposi egyház az 5%-ot nem a tanítói fizetés pótlására, hanem a n.-kaposi ev. ref. iskola szükségleteire kívánja fordítani, kéri azért a tanító, mondja ki az egyházmegyé — a díjlevél alapján — kit illet az 5%, öt-e, vagy az iskolát?

A becsatolt díjlevél tisztán és világosan igazolja, hogy az 5% a tanító fizetés pótlására ajánltatott fel, ugyanazért azt a tanító teljes joggal követelheti.

45. Pazar István iskei lelkész több rendbeli indítványt terjesztett be s kéri az egyházmegyét azoknak elbírálására.

A beterjesztett indítványok majd mind olyanok, a melyekre már régebben meghozattak a határozatok, vagy pedig olyanok, melyekben a határozat hozatal szükségé fenn nem forog: ugyanazért tárgyalás nélkül letétetnek.

46. Nagy Simon botfalvai tanító a múlt év decz. 29-én a fegyelmi bíróság által — Ungváron hozott ítélete folytán reá rótt 50 frt bírság elengedését kéri.

Folyamodó kérelme, a kérvényben felhozott indokok figyelembe vételével megadatik.

47. Balogh Pál volt k.-dobronyi, jelenleg balkányi tanító a k.-dobronyi egyház presbiteriumán kaszáló haszonélvezetének elvonása s felfizetésének megcsonkítása czimén kárpótlást követel s behajtását az egyházmegyétől kérelmezi. Az ügy megvizsgálása egyházmegyei küldöttre bízván, az az által a helyszínen megtartott vizsgálat s a felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint panaszosnak sem egyik, sem másik ügyében igaza nincsen, így az egyház presbiteriuma semmiféle kártérítésre nem kötelezhető.

Egyházmegyénk a beadott jelentés szigorú megvitatása után panaszost kérésével elutasítja.

48. Esperes ur a balkányi lelkész és gondnoknak Balogh Pál volt k.-dobronyi tanító egyházmegyei tartozásáért való jóállásukat beterjeszti.

Tudomásul vétetik s az egyházmegyei pénztárnok figyelmébe ajánltatik.

49. A sáros-pólyánkai egyház tagjai kérelmezik, hogy a tőlük a f.-reviscei egyház pénztárába befolyt pénzről méltányos arányban részesítsenek.

Az ügy megvizsgálása ifj. Szakál István lelkész és Köröskényi Elek vil. tanácsbíró küldöttségi tagokra bízatik, jelentésök őszi gyűlésünkre bevérván.

50. A nagy-gejőczi egyház kérelmezi, hogy erdeje rendszeres kezelésének kivihetetlensége okáért a rendszeres kezelés alól a nm. m. kir. földmivelésügyi minisztériumtól felmentést szeretne nyerni, e tekintetben az egyházmegye pártfogását kéri.

A n.-gejőczi egyház kérelmével a megyei erdészeti bizottsághoz utasítatik.

51. Vágó István gálócsi lelkész az ungvári gyűlés 51. sz. határozata szerint a botfalvasi elkeresztelésekről ismét jelentést tesz.

A beadott jelentés szerint az elői r. kath. lelkészszel az ügyet békésen elintézni nem lehetvön, felhivatik a felügyelő lelkész a hivatalos lépések megtételére.

52. Nagy Simon botfalvai tanító az iránt kérvényez, hogy 7 frtot tevő az 1888 és 89. évekről hátrálékban maradt szántáspénz a volt gondnokon Bodnár Józsefen, az egyházmegye pártfogása mellett, hajtassék be.

Folyamodó kérelmével illetékes helyére, a presbitériumhoz utasítatik.

53. A d.-ruszkai körjegyző a bátfai lelkészi földeket terhelő adóhátralék befizetésének szorgalmazását kéri az egyházmegyétől.

Utasítatnak Szücs István és ifj. Virág József volt bátfai lelkészek, hogy ez ügyet őszi gyűlésünkig mulhatlanul rendezzék.

54. Olvastatott a pénzosztó választmány jelentése, melyben előadja, hogy részint magánuton, részint a beérkezett

kérvényekből arról győződött meg, miszerint Pazar István iskei lelkész anyagi ügyeinek rendezésére — a szellemi dolgok miatti elfoglaltatása folytán annyira képtelen: hogy ugy saját, mint családja részére a ruhát sem képes beszerezni, s előállítani, s folyton részint kölcsön, részint segélykérésekkel zaklatja az egyházmegyét, s életfentartását is csakis az ettől várható segélytől teszi függővé, — ennek folytán indítványozza a pénzosztó választmány, hogy Pazar István iskei lelkész anyagi ügyei rendezése, s kezelése végett, gondnokság alá helyeztessék s gondnokul ifj. Virágh József bési lelkészt hozza javaslatba.

Egyházmegyénk a pénzosztó választmány javaslatát magáévá teszi, s ifj. Virágh József bési lelkészt Pazar István gondnokául kinevezi, utasítván őt, hogy gondnokoltja zilált anyagi viszonyait bölcs belátása szerint rendbe hozni törekedjék.

55. Soltész Kálmán, f. év febr. 17-én Felső-Kelecsenyből (Borsod m.) az ungi egyházmegyében levő kereszti leányegyházba választatván tanítónak, Sárospatakon 1891 június 25-én kelt „elégéses“ ált. osztályzatu oklevelét s egyéb szükséges okmányait beterjeszti, s megerősítését kérelmezi.

Megválasztása jóvá hagyó tudomásul vétetik. Okmányai rendben találtatván, megerősítettik, s a főt. egyházkerületre fölterjesztetik.

56. Magyar Pál, Bánóczról (Zemplén m.) előkönyörgő tanítónak választatván az ungi egyházmegyébe kebelezett pallói leányegyházba, okmányait beterjeszti s megerősítését kérelmezi. Tanítói oklevele 1885 május 3-án kelt Ungváron, s ált. oszt. „elégéses“.

Tudomásul vétetik, s megerősítettén, a főt. egyházkerületre fölterjesztetik.

57. Pap Lajos, Bodrog-Olasziból (alsó Zemplén m.) 1892 szept. 1-ső napján Kis-Dobronya választatván tanítónak, szintén kérvényt ad be, — mellékelt okmányai alapján megerősítését kérelmezve. Tanítói oklevele, mely 1888 július 31-én kelt Sárospatakon: „jó“ ált. osztályzatú.

Tudomásul vétetik. Rendben talált okmányai alapján megerősítették, s a főt. egyházkerületre fölterjesztetik.

58. Mészáros József, Jenkére választott tanítónak; azonban okmányait nem adta be.

A jenkei egyház előjáróságának azon eljárása felett, hogy új tanítóját okmányai beadására nem utasította, rosszalását fejezi ki az egyházmegyei közgyűlés. Nevezett tanító azon feltétel alatt, hogy okmányait nt. esperes urhoz mielőbb betérjeszti, megerősítették, s a főt. egyházkerületre fölterjesztetik.

59. Szabó Béla, jenkei tanító Csapba történt választása s átmenetele jelentetik.

Helyeslő tudomásul vétetik. Megerősítették s a főt. egyházkerületre fölterjesztetik.

60. Szalókán, — a tanító elhalálózása következtében, — Perjésy Kálmán, mint a ki a máramaros-szigeti m. kir. áll. tanítóképezdében a IV-ik osztályt elégséges osztályzattal elvégezte, tanítónak megválasztatván, okmányait betérjeszti s választása megerősítését kérelmezi.

Perjésy Kálmán, Szalókán ideiglene-

alkalmaztatik s utasittatik, hogy egy év leforgása alatt tanítói oklevelét megszerezni s azt az egyházmegyére beterjeszteni el ne mulassza.

61. A veskőczyi tanítói díjlevél 3 példányban beterjesztetik.

A veskőczyi leányegyház 30 forint fizetésjavítást feltüntető tanítói díjlevele, mely ekép 266 forintot tesz ki, megerősítetik, s a főt. egyházkerületre föltertetik.

62. A pályini egyház lelkésze, szavazatok késő küldése miatt, a gálócsi gyűlés j.-könyvének 8. sz. alatt 4 forint bírsággal rovatott meg.

A pályini lelkész nem igazolván, hogy mi okból küldte későn a szavazatokat, — a 4 forint bírság befizetésére köteleztetik.

63. A tarnóczyi egyház lelkésze, ugyanazon szavazatok be nem adása miatt, u. a. gyűlés j.-könyvének 9. sz. alatt feltételesen, — ha ugyanis nem tudja beigazolni a lelkész, hogy a szavazatok idejében postára adattak, szintén megrovott 4 forint bírsággal.

Mínthogy a tarnóczyi lelkész hivatalos naplóval és postakönyvvel beigazolta, hogy fenti szavazatokat idejében postára adta, — a reá kirótt 4 forint bírság alól feloldoztatik.

64. A tanítói választások megerősítéséből folyólag fölmerülvén azon ügy, hogy a díjleveleknek ut. esperes urhoz idejében való beterjesztése el-elszokott mulasztatni :

Szigoruan utasítatnak az egyházak előjárói, miszerint a tanítói díjleveleket nt. esperes urhoz annak idejében beterjeszteni el ne mulasszák, hogy a hívhatási engedély kiadható legyen.

65. A pallói tanítói választás megerősítésekor fölmerült, hogy a pallói I. egyház esperesi figyelmeztetés daczára se javította meg díjlevelét.

A pallói I. egyház tanítói díjlevelének megjavítására szigoruan utasítatik; ellenkező esetben a Horváth Mária alaphól segélyre számot nem tarthat.

66. Olvastatott nt. esperes ur beterjesztése, mely szerint Tibanyi Domokos ungmegyei kir. tanfelügyelő 1220. sz. átiratával értesítvén az esperesi hivatalt arról, hogy a nagymélt. vallás- és közokt. min. f. év aug. 17-én 24.654. sz. a. kelt rendeletével Oláh Kálmán ásványi ev. ref. tanítót nyugalmaztatta, s ezen tanítói állás betöltése iránt sürgős intézkedést kér, megjegyezvén, hogy erről a csapi lelkész urat szeptember 6-án értesítette.

Tudomásul vétetik.

67. Olvastatott nt. Esperes urnak a két reform. facultas érdekében kibocsátott zsinati felhívás tárgyalását kérő alábbi beterjesztvénye :

Nagyontiszteletű egyházmegyei közgyűlés !

Főtiszteleendő és Méltóságos püspök ur f. évi január hó 21-én 124. sz. a. kelt s esperesi hivatalunkhoz intézett levele kíséretében megküldi a magy. orsz. ref. zsinat 1892. decz. 5-én tartott ülésének határozatát, mely az összes zsin. határozatok között 27-ik szám. Ezen jkönyv tartalma szerint

felhív bennünket főt. püspök ur, hogy a kolozsvári theol. és a debreczeni filosofiai facultás létesíthetése végett gyűjtsünk adományokat. A lelkészek hívják fel szószékből egyházuk tagjait az adakozásra, a tanítók keressék meg őket házaiknál az adományok átvétele, s bejegyeztetése végett. Továbbá küld főt. ur adakozásra felhívó iveket, egyszersmindenkorra szóló adományozási-, alapítványi- és évjáradék aláírási lapokat; alapító és évjáradék kötelező leveleket.

Bár én, mint az e. megye esperese feltétlen kötelességemnek ismerem a püspöki felhívást és a zsinati határozatot egyházmegyei tárgyalás nélkül is körözni, s a körlevéllel az elsorolt adakozási iveket szétküldeni; de miután bizonyos, hogy a halasztás nem veszélyezteti az eljárás eredményét, a körözés előtt való közgyűlési tárgyalás pedig autonomikus szervezetünknek egészen megfelel; továbbá mert az adakozásra felhívó zsinati határozat közzététele az egyházmegye támogató végzésével kísérve, nagyobb sikert érhet el; végre azért is, mert úgy véltem, hogy a cél javára szolgál az is, ha ily fontos intézkedés a közkezen forgó e. m. nyomtatott jegyzőkönyvben a lehető legszélesebb körben mindig szem előtt van, mintha a körlevelek jkönyvében a feledés áldozatául esik: ily okokból kívántam a kérdést a nt. egyházmegyére terjeszteni, s kapcsolatosan az ügyben határozatot kérni.

Egyházmegyénk esperes urnak a szóban forgó intézkedés tárgyában tett előterjesztését indokainál fogva helyesli. Az előterjesztésben foglaltakra nézve az idézett zs. határozat alapján körözendő felhívást a maga részéről is támogatja. Egyuttal jó eleve felhívja az érdekelteket, hogy az esperesi hivatal által hozzájuk küldendő felhívást, alapítványi-, évjáradéki-, egyszersmindenkori adakozásra szóló iveket megőrizték, mert azokkal felelősség terhe alatt fog kelleni számolnunk, még akkor is, ha esetleg azok közül némelyik üresen maradna is.

68. Lelkész-jelölő bizottsági tagokul az ungi ev. ref. egyházmegyében megválasztottak :

Rendes tagok : id. Virágh József egyh., Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön vil. részről.

Póttagok : Ábrahám István egyh., Köröskényi Elek, Mokcsay Béla világi részről.

69. Olvastattak az 1892-ik évben 1759., 2053., 2181., 2453. sz. a. kelt püspöki körlevelek, s ezekkel kapcsolatban a kult. mint u. a. év jul. 11-én 17,940., jul. 30-án 26.715., jul. 22-én 1423. eln., jul. 19-én 1337. eln., aug. 4-én 1760. eln., okt. 9-én 44,629., okt. 12-én 36.975., nov. 12-én 49,463, nov. 19-én 30,157., nov. 21-én 53,240., nov. 22-én 27,015. számok alatt kelt leiratai.

Miudezen körlevelek s leiratok, mint a melyek már köröztettek is, tudomásul szolgálnak.

70. Nagytiszteletű esperes ur betérjeszti Novák Lajos ungvári lelkésznek egyháza nevében is hozzá intézett jelentését, mely szerint az ungvári kápláni állomás, melynek szervezése első sorban az ottan több oldalról igényelt vallástani-tás céljából lett elodázhatlanná, oly módon szervezetett, hogy a hitoktató káplán fizetése :

1. Az egyházmegyétől	100	frt.
2. Az egyháztól	100	„
3. Az ungvári áll. iskoláktól	100	„
4. A radvanczi áll. iskolától	25	„
5. A lelkésztől	50	„

Összesen : 375 frt.

és az ungvári egyháztól lakás és fűtés. S e jelentés kapcsán kéri nev. lelkész nt. esperes urat, hogy Ungvárra hitoktató káplánt mielőbb méltóztassék rendelni. Ennek folytán nt. esperes ur,

mivel az Ungváron teljesítendő hitoktatás ügyében sürgős intézkedésnek látta szükségét, berendelte Ungvárra hitoktató káplánnak Köröskényi Istvánt, a gyűlés jóváhagyása reményében.

Egyházmegyénk nt. esperes ur intézkedését helyeslőleg tudomásul veszi; de a 375 frtban megállapított hitoktató kápláni fizetést, lakás és fűtéssel pótolva se találja kielégítőnek, s a hitoktató káplánság ekép való szervezésébe belenyugvását nem adhatja, mert a segéd-lelkészi teendőikért a lelkésztől előirányzott 50 frtnyi fizetést kevésnek találja, s kápláni díjképen a lelkész kosztadásra utasítatik; ellenesetben az Ungvárra hitoktatóként rendelt káplán minden intézetben végezze a hitoktatást, s az ezekért befolyó minden díj — az egyházmegye és egyháztól járó díjakkal, — képezendi fizetését.

71. Szabó József eszenyi lelkész a végből nyújtja be indítványát, hogy a gálócsi gyűlés jknyvének 49-ik pontja, melyben az egyházmegyei könyvtár díj a lelkész és tanítói jövedelmek eddigi $\frac{1}{4}\%$ járól $\frac{1}{2}\%$ -jára emeltetett, nem tüntetvén ki a fölemelés okát: újra vétessék tárgyalás alá, s az egyházmegyei közgyűlés azt megváltoztatván, állítsa vissza az eddigi könyvtárdíjt, a jövedelem $\frac{1}{4}\%$ -ját.

A gálócsi gy. jk. 49-ik p. igaz, hogy nem tünteti ki a felemelés okát, mivel a jegyzőkönyv nyomtatásánál tévedés történt. Ugyanis: a könyvtári bizottság jelentése kimaradt, mely pedig kinyomatni határozottatott. Ezen jelentésben javaslatképen előterjesztetik, hogy a lapok hordatása miatt könyvek szerzésére csekély összeg maradván a könyvtár részére befolyó díjából, szüntetessék be a lapok

ilyetén hordatása, s az így megszapordott összeg miként való felhasználása körvonaloztatik. Ha pedig a lapok hordatása be nem szüntettetik, felkéretik a nt. egyházmegye, hogy találjon módot a könyvtárra fordítandó összeg gyarapítására.

A lapok hordatása az egyhm. közgyűlés által be nem szüntettetvén, képen hozatott a könyvtári díjat fölemelő határozat. Mely jelen gyűlés által is helyben hagyatik.

72. Magyar Bertalan esomonyai lelkész indítványozza, hogy tavaszi vándor-közgyűléseink állandósittassanak. Indítványát következő érvekkel támogatja :

Abban az időben, midőn eleink a vándor-gyűléseket megkezdették, erre legfőbb okuk : a szabad vallásgyakorlatban való háborgatás és aztán az egyházak híveinek az ő löhatóságuknak köztük való személyes megjelenéseik által vallásukban, hitükben szilárdítása, buzdítása volt. Ma már aféle háborgatásoktól mentek vagyunk. A hívek vallásos buzgósága pedig a mily mértékben emelkedik az által, hogy a vándor tavaszi e. m. gyűlést egyházuk kebelében szemlélhetik, oly mértékben — ha nem fokozottan — száll alá, midőn előáll a gyűlés tartásból származott deficit tisztázása. De továbbá : ugy az elfogadók, mint az érkezők részéről igen nagy kellemetlenséget idéz elő, a tavaszi vándorgyűléseknél, a fogatok elszállásolása. Ezek folytán indítványozza, hogy tavaszi e. m. közgyűléseink állandó helyeül Ungvár jelöltessék ki. Az őszi gyűlések, melyek alkalmasabb időben is osnek és egy naposak szoktak lenni, megmaradnak vándor-gyűléseknek.

Jelen közgyűlésünk fentebbi indítvány tárgyalásába ez időszerint nem bocsátkozott, mivel új zsinati törvényünk közigazgatási bíróság behozatalát czélzó pontja egyházmegyei gyűléseinknek különben is nagy átalakulását fogja ered-

ményezni. — Véleményadás végett a presbiteriumokhoz tétetik át.

73. Szabó Endre minaji lelkész, az iskola látogatói tisztség alól magát föloldoztatni kéri. Ugyiszinte Csomár József pinkóczyi tanító is.

Föloldoztatnak, s helyettök Tóth Lajos szürtei lelkész és Bóczér István csi-cseri tanító, iskola-látogatókúl megválasztatnak. Továbbá tanítói részéről egy üresedésben levő iskola-látogatói tisztségre Matolay Pál, kis-geőczyi tanító szinte megválasztatik.

74. Ábrahám István és Egry Ferencz, mint az ungvári gyűlés 79. jk. sz. a. a nagy-dobronyi egyházba, a belső emberekkel illető, eddig gyakorlatban levő tűzifa fizetés módjának, — ugy a lelkész és tanító, mint a fizető egyháztagokra nézve, méltányos átváltoztatására kiküldött bizottság, betejeszti jelentését, melynek értelmé szerint nev. bizottság f. évi febr. hó 19-én megjelent a n.-dobronyi egyház kebelében a fent érintett célból; de a csak felerészben együtt lévő presbiterium, — a szakér fafizetés öltre változtatását bár óhajtá, — a küldöttség által ajánlott, az egyházmegye által is remélhetőleg helybenhagyást nyerendő 45 ölet (lelkész és tanító részére) nem merte megígérni, a lelkész részére 20, a tanító részére pedig 10 öl kemény testfát ígérvén.

Ennek következtében küldöttség azon meghagyással távozott, hogy minél előbb teljesebb számban tartván presbyteri gyűlést, ismételten vessék fel ez ügyet, s minthogy az különben is a zs. törv. 233. §.-a értelmében az egyház házi ügyét kell hogy képezze, igyekezzenek olyan megállapodásra jutni, melyet mind az egyház közgyűlése, mind a Nt. egyházmegye helyeslőleg fogadhat, s ezen határozatot terjeszszék be a legközelebbi e. m. gyűlésre. Így hozta a presbyterium febr. 26-án tartott csaknem teljes számú gyűlésében azon — jelen e. m. gyűlésünkre föl is terjesztett — határozatot, hogy az eddigi

szekeres fa helyett, a lelkész részére 20, a tanító részére 13 öl kemény testfát fizet, mely határozatát a presbiteryumnak a márczius 5-én tartott közgyűlés is helyeslőleg fogadta s kijelentette — a szintén mellékelt közgy. j. k. szerint; hogy ha a Nt. egyházmegye a n.-dobronyi egyháznak, a fafizetés eképváló megváltoztatását nem szentesíti, akkor maradjon a régi szekér-fa fizetés.

Az egyházmegye nem tartja — a díjlevélhez viszonyítva — elegendőnek az ígért összeget; s utasítja a n.-dobronyi egyházat a díjlevél pontos betartására.

75. A pályini ref. egyház presbyteriuma beterjeszti 1892. nov. 20-án tartott gyűlésének jegyzőkönyvét; mely szerint a pályini ev. ref. egyház és Szanyi Jusztina, néh. Dénes Ferenc özvegye között kötött adás-vételi szerződés megerősítése kéretik.

A szerződés, — Nt. esperes ur jelentése szerint, — ki azt megerősítvén, az egyháznak vissza származtatta, a pályini 36. t. j. k. 50. h. r. sz. alatti ingatlannak 1200 frtért tempom-helyül való megvételéről szól.

Tudomásul szolgál.

76. Felföldy Ödön és Németh Péter, a gálocsi gyűlés 31. j. k. sz. értelme szerint, a palágyi egyházba oly czélból küldettek ki, hogy panaszos Herczeg Ferenc egyháztagra kirótt 287 frt 81 kr. templomjavítás s torony-építési költségkivetés-külsát vizsgálják meg, s arról legközelebbi gyűlésre jelentést adjanak. Nevezett kiküldöttek jelentik, hogy a templomjavítás újabb tervezése folytán a panasz tárgytalanná vált.

Tudomásul szolgál.

77. Olvastatott a pályini ref. egyház presbitériumának abbeli kérvénye, hogy mivel az ung. m. kir. tanfelügyelő úr Pályinban áll. ol. leányiskolát akar felállíttatni, s annak teher-

viselését a község minden tagjára szándékozik kiterjeszteni, — hasson oda a Nt. egyházmegye, hogy — miután a pályini ref. egyházközség kifogás alá nem eső felekezeti vegyes népiskolát tart fenn: a ref. egyháztagok bele ne vonassanak a czélba vett iskola-teherviselésbe, így az iskola-helyiség vételára s az 5%-os adó fizetésébe, továbbá, hogy a ref. egyháztagok ne kényszeríttessenek arra, hogy iskolaköteles leánygyermeküket saját iskolájukba ne járathassák; s végre: mint-hogy a ref. egyház iskolája csakis a saját felekezetéhez tartozó iskolaköteles gyermekeket képes befogadni, — felállítottván az áll. iskola, — ne köteleztessék a ref. felekezeti iskola arra, hogy saját felekezeti növendékein kívül másokat is befogadjon kebelébe.

Az orsz. törvények megszáván az itten panaszolt bekövetkező sérelmek orvoslását, határozat hozatal szükségé nem forog fenn.

78. Olvastatott 7 alulírott által a botfalvai l. egyház nevében beadott panaszos kérvény; — melyben alólírottak utasíttatni kérik Nagy Simon tanítót, hogy az „orsz. törvények rendelete szeriut“ a vagyontalan szülők gyermekeit díjtalanul tanítsa; s a mellékelt szegénységi bizonylattal ezen kérelmök alapját is föltárják, kiadtván a községi előljáróság által, hogy Szombati Páltól, Nagyfige Jánosnétól és Nagyfige Ferencznétől, (l. gálóczi gy. 41. sz.) a tandíj hátralékok be nem hajthatók; mert fent nevezetteknek semminemű ingó vagy ingatlan vagyonuk nincs. — Panaszolják továbbá azt is, hogy nev. Nagy Simon tanítójuk, ki ez időszerint változás alatt van, a trágyát eladta, holott az egyh. m. törvényei közt áll, hogy a lelkész vagy tanító-, változás esetén, sem el nem adhatja, sem el nem viheti a trágyát. Ez ügyből folyólag azt kívánják egyszersmind alulírottak, hogy ezen már egyszer törvénybe ígatott pont megerősítve, a lelkész és tanító uraknak egyszer-mindenkorra tudomásokra adassék; ugyancsak olvastatott a fentebbi tárggyal kapcsolatos kérvénye Nagy Simon, botfalvai tanítónak, melyben alázattal jelenti, hogy a gálóczi gy. 41. j. k. pontja utasításának a botfalvai presbiterium

mindeddig nem tett eleget, az ott feltüntetett tandíjhátralékokat nem hajtotta be, s nem is szándékozik behajtani, azt hozván fel okul, hogy az illetők vagyontalanok; pedig ez nem egészen áll így; mert p. Szombaty Pál úr ez időszerint fizetéses hivatalnok, s a mellett háztulajdonos. A másik 2 özvegy nő, igaz, hogy ingatlammal nem bír; de munkaképes mindkettő.

A gálóczi gyűlés 41. j. k. pontja bár végzésileg kimondotta, hogy a tandíj hátralékok fent megnevezett szüléktől behajtandók, a végzés megváltoztatását érzéző folyamodás pedig épen nem tár fel figyelemre méltó érvet, melynek alapján az egyh. megye szükségesnek látná máskép intézkedni; de mivel az egyházmegye részéről a botfalvai egyházban legközelebb megjelent küldöttség azt jelenti, hogy ama szülék gyermekeiről — iskolába feladatásuk alkalmával, — az egyház presbitériuma — jegyzőkönyve tanúsága szerint, — akképen intézkedett, hogy tandíjmentesek, s a tanító ezen határozatot akkor nem kifogásolta; fent nevezett szülők az egyházmegye által is fölmentetnek a kimutatott tandíj hátralékok befizetése alól.

A tanító ellen emelt másik panasz szintén nélkülözi a helyes megokolást, a mennyiben olyan e. n. végzés soha nem hozatott, hogy a tanító vagy lelkész, változás esetén sem el nem viheti, sem el nem adhatja a trágyát; hanem az mondatott ki, hogy a megvétel elsőégi joga az utódot vagy az egyházat illeti. Ebből folyólag: minthogy Nagy Simon, botfalvai tanító, változás alatt lévén, eladta a trágyát a nélkül, hogy annak az egyház földjére való megvételére a gondnokot felszólította volna, büntetésül 2 frt fize-

téssel rovatik meg a botfalvai iskola javára.

79. Nagyt. esperes úr e. m. gyűlési határozatot kíván arra nézve, hogy egyházmegyénkben minden egyes leány-, fiók-, vagy társ-egyház, az anya-egyházzal szemben mily arányban folyhat be a lelkész választásoknál.

Az egyházmegyei gyűlés Nagyt. esperes urat bizza meg, hogy a lelkészi díjlevelekből a jövedelem arányában állapítsa meg a leány-egyházak jogát az anya-egyházakkal szemben a lelkész-választásoknál, mely megállapítás javaslatképen az egyh. m. gy. elé lesz terjesztendő.

80. Nagyt. esperes úr jelenti, hogy mivel Ungvármegye közig. bizottságának febr. 14-iki 43|191. sz. határozatára a cultus min. márczius 12-én 50.425 sz. a. kelt leiratából folyólag Püspök úr ő mltsága hivatalos kötelességévé tette a tarnóczyi egyház előjáróságát szigoruan oda utasítani, hogy a tanterem szűk és padozatlan volta miatt a törvény kivánalmainak meg nem felelvén, a hiányok pótlását lehetőleg rövid idő alatt eszközölje, a hivatalos utasításra azon választ vette a tarnóczyi ref. egyház előjáróságától, hogy a padimentom hiányt a Nt. egyh. m. segélyezésével reménykednek eszközölni, mivel saját erejükből az egyház arra nem képes. E czélból már be is adta segély kérő folyamodását.

A másik megnevezett hiány, hogy iskolahelyisége szűk, tévedésen alapszik; mert 5·7 m. h. 4 25 m. sz. 2 83 m. m. a tanterem, a ref. vallásu isk. kötelesek száma pedig 1884 óta soha sem volt 14-en felül, sőt ez idő óta a másvallásu iskolásokkal együtt se járt 19-nél több gyermek egy évben sem iskolába; daczára, hogy a ref. egyház tandíjfelemlés vagy bármi más módon nem nehezítette a más vallásuakkal szemben az iskoláztatást.

A tarnóczyi egyház előjáróságának azon óhaját, hogy a törvény kivánalmának

megfelelendő, iskoláját kipadimentomoztassa, s mivel az egyház saját erejéből arra nem képes, az egyházmegye segélyezésével reménykedik elérni. Az egyházmegyei közgyűlés magáévá teszi, s e célból a tarnócezi egyház segély-kérvényét a pénzosztó választmány figyelmébe ajánlja.

A másik neheztelt hiányra vonatkozó jelentés, melyben kimutattatik, hogy a neheztelt hiány tévedésen alapul, helyeslő tudomásul vétetik, s az egész ügy — hogy fentebbi egyházi hatóságunk előtt is kellő megvilágításban feltüntettség, a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni határoztatik.

81. Olvasatott a zahari leány-egyház kérvénye, melyben — elmondva, hogy gondnokuk Bai Jencsik János, az egyház javait hűtlenül kezeli, és mivel a presbyterium mandatumá különben is lejárt, s annak újra választhatását sikertelenül kérték az anya-egyház lelkészétől: — a Nt. egyházmegyéhez fordulnak abbeli kérelmükkel, hogy a presbyteriumot megújithassák. Ez ügyből folyólag olvasatott továbbá az anya-egyház lelkészének Magyar Józsefnek jelentése, ki Nt. esperes ur által utasítva lett a panasz megszüntetésének eszközzésére. Nevezett Magyar József lelkész, jelentése szerint, előzetes értesítés után megjelent a zahari l. egyházban márc. 31-én, hogy új gondnokot és presbyteriumot válasszon; de a gondnok rokonai és többen, kiket a gondnok itatással saját részére hódított, most már hallani sem akartak arról, hogy más gondnok legyen, azt állítván, hogy az ellene emelt panaszok alaptalanok; s azok megvizsgálására küldöttséget kérnek; s ezzel a választás helyét, a templomot, otthagyták.

Az eképen vitássá vált ügy elintézése Köröskényi Elek és Móre Gábor küldöttekre bízatik.

82. Szabó József, mint tanügyi bizottsági elnök jelenti, hogy a tanügyi bizottságból egy világi tag hiányzik.

Mokesay Béla tanügyi bizottsági taggá megválasztatik.

83. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy N.-Dobronyban a polgári község az egyháznak mintegy 30 hold földet adott át, de csak használatra.

Mint hogy a régiebb időben az egyháznak összes szükségletei, templom, torony, iskolaépítés stb. a községi vagyontól fedeztettek, a jelenidőben ily csekélységgel megelégedni nem lehet, utasittatik az egyház presbiteriuma, hogy a servitus kimutatására minden lehető lépéseket tegyen meg.

84. Ugyanaz jelenti, hogy a veskőczy leányegyház hivei templomot óhajtanának építeni, azonban alkalmas új helyet nem vehetnek, kéri azért az egyházmegyét, vizsgáltná meg, vajjon kellő feltöltés s magas alapozás mellett a jelenlegi helyen nem építközhetnének-e?

A veskőczy templomhely megtekintésére az egyházmegyei építészeti bizottság felkéretik; jelentésök őszi gyűlésünkre bevarátván.

85. Ugyanannak jelentése szerint a vajáni hivek, mint hogy megyénkben a szülék tandíjjal ez egyházban vannak legnagyobb mértékben megterhelve, kérelmezik, hogy vagy tandíjuk szállíttassék le a többi egyházak fizetési arányához mérten, vagy mutattassék nekik valami út a nagy teher alól való kibontakozásra.

Egyházmegyénk belátva azt, hogy a vajáni egyházban a tandíj oly magas, a minő egyetlen egyházunk kebelében sincsen, belátva azt, hogy a lakosság nagy része oly szegény sorsban van, hogy gyermekeiért ezt a magas tandíjat megfizetni nem képes, hogy az iskolakötelesek az iskoláztatástól el ne szakittassanak s a tanítói díjlevél is nagyon ne esonkuljon, az egyházmegye a szegény szülék gyermekeinek tandíjpótlására 24 frtot ad, oly megjegyzéssel, hogy a szegény szülék gyermekeinek névsorát a presbiterium állapítsa meg, a kik közül a tanító bizonyos %-ot ingyen köteles tanítani, ezen felül a szegény szüléknek legalább 2 frt tandíjat kellvén fizetni. Ezen tandíjpótlék azonban csak a jelenlegi tanítóra szól.

86. Ugyanaz jelenti, hogy a néh. Pazar József volt n.-szelmenczi lelkész örökösei a Horváth Mária alapból 200 frt tőke s ennek 1891 jan. 1-től járó kamataival; az özvegyárvatárba 72 frt tőke s ennek 1892 jan. 1-től számitandó kamataival és az egyházkerületnek 92 frt tőke s kamataival tartoznak; felhívja az egyházmegyét, hogy ezen követelések biztosítására tegye meg a kellő lépéseket.

Miután a n.-szelmenczi lelkészi állomás fél jövedelme a helyettes lelkészt illeti, a másik fél jövedelemre az egyházmegye teszi rá a kezét, kötelezi a helyettes lelkészt a fél jövedelemnek az egyházmegyei pénztárba való befizetésére; a jövedelem kezelésére való felügyeletre Tóth Lajos szürtei lelkész urat kéri fel.

87. Ugyanaz jelenti, hogy a botfalvai leány-egyház számadó-könyve igen rendetlenül van vezetve.

A felügyelő lelkész felhivatik, hogy a presbiteriummal együtt a számadókönyv haladéktalan rendezését kötelességének ismerje.

88. Ugyanaz jelenti, hogy Vajkóczon az istálló teljesen összeomló félen van; valamint azt is, hogy az adóhátrálók ujjalag erősen szaporodik.

Ez ügyek megvizsgálására s az azokról őszi gyűlésünkre való jelentés tételre Felföldy Ödön tanácsbíró ur kéretik fel.

89. Ugyanannak jelentése szerint Báltán a gondnoki számadás eredménye a presbiteri gyűlés jegyzőkönyvébe nincsen bevezetve.

Minthogy ez a körülmény a gondnok mulasztásából állott elő, megintetik; hasonló eset ismétlődésénél pedig vele szemben a törvény fog alkalmaztatni.

90. Ugyanaz jelenti, hogy a ptruksai leányegyház a n.-szelmenczi anyaegyháznak járuló fuvar kiszolgáltatását nem akarja megadni, azt adván okul, hogy ők az anyaegyházzal szemben nem részesülnek annyi jogban, mint a mennyire megvannak terhelve.

Minthogy a fuvar kivetése teljesen igazságos volt, a ptruksai leány-egyház tagjai a rájuk rótt fuvar megfizetésére elköteleztetnek.

91. A gálocsi egyházból jelenti az egyházlátogatóság, hogy a néh. Gulácsy végrendelete alapján az egyház kötelezve

van Tamaska Erzsébetnek 5 öl fát kiszolgáltatni mindaddig, míg Tamaska Erzsébet férjhez nem megy; minthogy azonban Tamaska Erzsébet jelenleg vadházasságban él, e körülménynél fogva kéri az egyház magát e kötelezettség alól feloldatni.

Miután a végrendelet tartalmára nézve jogérvényes ítéletet hozni az egyházmegye nem tartja magát illetékosnek: a gálocsi egyház keresetével a polgári bíróság elé utasíttatik.

92. Az ungvári járás egyházlátogatósága jelenti, hogy a ráti egyház, daczára 1700 frt adósságának, kivétést soha nem csinál, gondnoki számadása zavaros.

A ráti egyház lelkésze utasíttatik, hogy a legközelebbi 3 évi gondnoki számadást lemásolva nt. esperes urhoz ez év folyamán okvetlenül beterjessze a czélből, hogy az a legközelebbi egyházlátogatóságnak esperesi megjegyzéssel kiadassék s jövő tavaszi gyűlésünk az ennek nyomán beterjesztendő látogatási jelentés alapján intézkedést hozzon.

93. U. a. látogatóság jelenti, hogy k. h. Helmeicz, a gálocsi gyűlés 47. j. k. pontjának eleget tett.

Tudomásul vétetik.

94. U. a. látogatóság jelenti, hogy a tarnóczyi lelkész-lakon egészen ujjonnan, a lakásnak megfelelő nagy ablakok készíttetek, melynek összes költségeit az eőr-darmai leányegyház volt szives fedezni, minthogy eddigelé az anyaegyház építkezéseihöz ezen leányegyház semmivel se járult.

Örvendetes tudomásul vétetik.

95. A bező-szeretvai járás egyházlátogatósága jelenti, a szeretvai tanító azon panaszát, hogy több évi fizetése hátralékban van, s annak behajtásáról a presbiterium nem gondoskodik kellőleg.

A szeretvai egyház presbiteriuma felelősség terhe alatt szigoruan utasíttatik a hátralékok beszedésére.

96. U. a. egyházlátogatóság jelenti, hogy a solymosi tanító egyházmegyei határozatot kér arra nézve, hogy köteles-e ő az összes körleveleket mind lemásolni, mikor annak legtöbb része olyan dolgokat tartalmaz, melyekre neki, mint tanítónak, soha sem lesz szüksége.

Az előkönyörgők mindenütt kötelesek a rendeletek jegyzőkönyvébe a körleveleket leírni, nem pusztán önmaguk, hanem egyházukra való tekintetből. E szerint a solymosi tanító sem menthető fel e kötelezettség teljesítése alól.

97. U. a. egyházlátogatóság jelenti a jenkei egyház panaszát, mely szerint templomuk annyira rossz állapotban van, hogy a politikai hatóság előbb-utóbb bezáratja mint életveszélyes középületet. Kérik azért a nt. egyházmegyét: méltóztatnék odahatni, hogy az orsz. közalapból a 4000 frt tőkességit minél előbb megkaphatnák, mert önjerejükből a templom építéséhez nem foghatnak.

A konvent kimondotta, hogy a tőkesség-egélyezés céljából megállapított sorrendtől el nem tér, — az egyházmegye a jenkei egyház ebbeli kérelmének eleget nem tehet.

98. U. a. egyházlátogatóság jelenti a zahari tanító azon

panaszát, hogy az új lakás építéséhez az egyház azért nem akar hozzáfogni, mert a munkától és kiadástól félnek, pedig az építésre szolgáló alap megvan, a régi lak pedig lakhatatlan.

A zahari egyház előjárósága szigoruan utasítatik, hogy az építéshez mielőbb hozzá kezdjen.

99. U. a. egyházlátóság jelenti, hogy Pinkóczon az illeték-egyenértéki hátrálékadó már letöröltetett, de 1892-ik évre újra fizetetlen az illeték-egyenértéki adó.

A pinkóczi egyház előjárósága utasítatik az egyházmegye erre vonatkozó régebbi határozatának betartására, hogy t. i. az egyházakat terhelő mindenféle adó az év végére lefizetendő.

100. U. a. egyházlátogatóság jelenti, hogy Pályinban a „Rendeleték jegyzőkönyve“ nincs bekötve, a körlevelek csak külön ivekre vezetettek.

Soltész Tamás, pályini lelkész 10 frt birság terhe alatt köteleztetik a „Rendeleték jegyzőkönyvének“ legközelebbi egyházlátogatás alkalmakor bekötött könyv-alakban való felmutatására.

101. U. a. egyházlátogatóság jelenti, hogy a zahari tanító által haszonélvezett 3 hold föld a község nevében áll.

Ezen ügy megvizsgálása szintén a zahari egyházba kinevezett küldöttségre, Köröskényi Elek és Móró Gábor urakra bízatik.

102. Az ungi ev. ref. egyházmegyéből a főt. egyházkerület f. év s hó 25-ikén Miskolczon tartandó közgyűlésére egyházmegyei képviselőkül megválasztattak :

Szabó Endre esperes és Kovách Károly e. m. gondnok mellé id. Virágh József és Szabó József egyházi, — Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön és Köröskényi Elek világi tanácsbírák, Homoky Antal főjegyző.

103. Közhirdetésre ajánlatnak az ungi ev. ref. egyházmegyéből

Kis-Gejőcz, Usap, Gálocs, Ágtelek, Viszoka.

104. A jegyzőkönyv hitelesítésére kijelöltettek

az elnökség, továbbá Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön, id. Virágh József, ifj. Virágh József és a jegyzői kar.

105. Ezen jegyzőkönyv meghitelesítettett Csicsorben, 1893. jun. 13-án tartott hitelesítési bizottsági ülésben.

Jegyzették : *Homoki Antal* e. m. főjegyző 1—24 és 103—105,
Magyar Bertalan e. m. aljegyző 25—54 és 83—91.,
Németh Péter e. m. aljegyző 55—82 és 92—102.
jegyzőkönyvi pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. Esperesi ima és gondnoki megnyitó beszéd.
2. Az egyházak képviselői igazoltattak.
3. A hivatalnokokra beadott szavazatok felbontásának eredménye tudomásul vétetik.
4. A megválasztott tisztikar azon tagjai, kik a gyűlésen jelen voltak, az esküt letették, a távol levők pedig fölhívatnak eskütételre.
5. Esperesi előterjesztés.
6. Magyar Bertalan nagy-dobronyi lelkésszé választása tudomásul vétetik.
7. Esperesi előterjesztés Németh Péter csomonyai lelkésszé történt megválasztásáról.
8. Kozma József nagy-szelmenczi lelkésszé történt megválasztása tudomásul szolgál.
9. Pazar Kálmán Nagy-Szelmenczbe helyettes lelkészül rendeltetik.
10. Botfalvának Tarnóczhoz csatlakozni megengedtetik.
11. A palágyi egyház templom építési kérvénye az egyház-kerület útján a ministeriumhoz fölterjesztetik.
12. Patay Gyula halála jegyzőkönyvileg megörökítettetik s családjához részvétirat küldése elrendeltetik.
13. Pazar József halála fájdalommal vétetik tudomásul s jegyzőkönyvileg örökítettetik meg.
14. Kovách Károly e. m. gondnok utasittatik, hogy a Rabovszky árvák ellen a pert újból kezdje meg.
15. Az egyházmegye a Diószegi Dánielné végrendeleteinek másolatát a főt. egyházkerületre fölterjeszti.

16. Kenessei Béla az ungi egyházmegye közalapi főtabel-lájának másolatát megküldi.
17. Kocsis Endre megsürgettetik, jelentést tenni, azon $\frac{1}{3}$ tanítói földjövödelme iránt, mely Záhonyi István tanítót illette volna.
18. Gondnok ur felkéretik, hogy a néh. nt. Szabó And-rás elhunyt esperes sirja felé állítandó szoborra ada-kozni, az egyházakat hívja fel.
19. Hegyi György e. m. ügyvéd beterjeszti az ungvári presbiterium nyilatkozatát az egyházmegyei könyv-tár-épület iránt.
20. Morvai József 10 frt birság terhe alatt utasittatik a pert megkezdeni az elfoglalt kert visszaszerzése végett.
21. A számvevőszék jelentése a Horváth-alap állásáról tudomásul vétetik.
22. Pénztárnok utasittatik az egyházmegye tulajdonát képező ungvári-ház jövödelmét évről-évre pontosan kimutatni.
23. Esperes ur felkéretik, hogy a Váczy Sándor egyház-megyénkből eltávozott tanítónál levő 50 frt és járú-lékai iránt keresse meg azon egyház előljáróságát, a hol az illető jelenleg hivatalosodik.
24. A mokcsai egyház előljárósága utasittatik, hogy kellő időben tegye magát érintkezésbe esperes urral, a templomának felszentelése iránt.
25. Esperes ur jelentést tesz, az egyházakból beérkezett supplicationalis kimutatásokról.
26. Az ásványi leány-egyház kérelme, mely szerint lel-késztanítóságot kíván felállítani a főt. egyházkerü-letre felterjesztetik.
27. A minaji egyház előljárósága utasittatik, hogy a kon-venttől nyerendő tőke-segélyből, az egyházmegyétől nyert 1039 frt 26 kr kölcsönt visszafizesse.
28. Az ungvári iskola-épületben levő, s eddig a s.-tani-tók által használt szoba, a s.-lelkésznek lakásul rendeltetik.
29. A nagy-kaposi egyház presbiteriuma utasittatik, hogy a legelő-területül szolgáló fa-áron vásárolt legelőn,

- a lelkészt és tanítót illető arány szerint, a legeltelest engedje meg.
30. A lucskai egyház kérelme, melyet a tanító subventiójának felemelése iránt benyújtott, elutasítatik.
 31. Tóth Lajos kérelme, melyben 1889-ben eszközölt lelkészi és tanítói fizetés felszámítást kéri visszaállítani, — elutasítatik.
 32. A beési egyház előjárósága utasítatik, hogy tanítójának Margitay Jánosnak nyugdíjaztatása iránt a kellő lépéseket tegye meg s nyugdíjaztatása után más tanítót válasszon.
 33. Az ásványi leány-egyháznak megengedtetik, három darab kertjét eladni, úgy azonban, hogy az annak árán vásárlandó föld használata a belhivatalnokot illesse.
 34. A közalapi segélyért intézendő kérvények július végéig, az egyházkerületől leérkező segélyek iránt pedig október végeig adandók be.
 35. Galgóczy László kérvénye, melyben a Fürjész árvák részére hátrálék behajtását kéri, — elutasítatik; minek folytán Tóth Lajos szürtei lelkész is visszavonja ezen ügyben benyújtott kérelmét.
 36. Laky József kérvénye, melyben az 1890/91-ik tanévben kiutalt 50 frt folytonos megadatását kéri, egyszerűsmindenkorra elutasítatik.
 37. Az esperes ur jelentése az e. ker. segélyek elosztásáról tudomásul szolgál.
 38. A Tolcsvai Nagy Gedeon alaphól járuló segély-pénzen nt. esperes ur jó könyveket fog vásárolni, melyek a jó tanuló népiskolai tanulók között szétosztani fognak.
 39. Novák Lajos ungvári lelkész az Ungváron létesítendő leány-nevelő intézet alapjára 14 frt 80 krt szolgáltat be. Tudomásul szolgál.
 40. Az egyházmegyei pénztárnok utasítatik, hogy a könyvtár jövedelméül szolgáló pénzt, a könyvtári bizottságnak adja át nyugta mellett. A könyvtárra pedig az ungvári lelkész köteles felügyelni.
 41. Az ásványi leányegyház előjárósága utasítatik, hogy

az Oláh Kálmántól 1892-ik évben elvont $\frac{1}{4}$ fizetést annak fizesse vissza.

42. Kovách István s.-lelkész a tanítói nyugdíj fizetésére köteleztetik fizetése arányában.
43. Sulyok ref. tanító más iskolába járó ref. gyermekektől tandíjt nem követelhet.
44. A cseppelyi egyház hívei által fizetni szokott 5% iskolai adó a kaposi ref. tanítót illeti.
45. Pazar István indítványai időszerűtlenségek miatt tárgyalás alá nem vétetnek.
46. Nagy Simon botfalvai tanítónak az 50 frt birság elengedtetik.
47. Balogh Pál volt k.-dobronyi tanító fafizetés és kaszáló megcsontítás iránt benyújtott kérvénye, mint alaptalan, elutasítatik.
48. Balogh Pál tartozásáért a jótállást esperes ur beterjeszti.
49. A s.-polyánkai egyház kérelmének megvizsgálása ifj. Szakál István és Köröskényi Elekre bízatik.
50. A n.-gejőczyi egyháznak erdőhasználati ügyben beadott kérelme az erdészeti bizottsághoz utasítatik.
51. Vágó Istvánnak az elkeresztelésekről jelentése tudomásul vétetik.
52. Nagy Simon botfalvai tanítónak 7 frtot tevő követelése a presbiteriumhoz vissza tétetik.
43. Szücs István és ifj. Virágh József a bátfai adóhát-rálék ügyének, mely az ő ottani lelkészkedések idejéből keletkezik, tisztázására köteleztetnek.
54. ifj. Virágh József, Pazar István iskei lelkész gondnokául kineveztetik.
55. Soltész Kálmán a koreszti leány-egyház tanító állomására megerősítetik.
56. Magyar Pál pallói tanítóul megerősítetik.
57. Pap Lajos kis-dobronyi tanítóul megerősítetik.
58. A jenkei ev. ref. egyház előljárósága, azon hanyagságért, mivel Mészáros József megválasztott tanítójával oklevelét az esperes urhoz be nem terjesztette, — megdorgáltatik.

59. Szabó Béla jenkei tanítónak csapi tanítóul történt megválasztása tudomásul szolgál.
60. Perjésy Kálmán szalóki ideiglenes tanító oklevelét egy év alatt köteles megszerezni.
61. A veskőczyi tanítói díjlevél az egyházkerületre fölterjesztetik.
62. A pályini lelkész szavazatok későni beadása miatt reá rótt 4 frt birság megfizetésére köteleztetik.
63. A tarnóczyi lelkész a reá rótt birság alól fölmentetik, mivel beigazolta, hogy a szavazatok póstán tévedtek el.
64. A tanítói díjlevelek kellő időben beadandók esperes urhoz, hogy a hivhatási engedély idejében kiadható legyen.
65. A pallói leányegyház tanítói díjlevelének megjavítására szigoruan utasittatik.
66. Oláh Kálmán nyugdíjaztatása tudomásul vétetik.
67. A reform. facultas érdekében kibocsátott kérő iven megőrzendők, mert azokról számolni kell.
68. A lelkész-jelölő bizottsági tagok megválasztása tudomásul vétetik.
69. A püspöki körlevelek tudomásul vétetnek.
70. Köröskényi István Ungvárra rendeltetik hitoktató káplánnak.
71. A könyvtári díjak továbbra is a gálocsi gyűlés határozata szerint fizetendők.
72. A gyűlés állandósítására beadott indítvány a presbiteriumokhoz tétetik javaslattétel végett.
73. Szabó Endre minaji lelkész és Csomár József az iskolalátogatóság alól fölmentetnek, s helyettök Tóth Lajos és Bóczér István neveztetik ki.
74. A nagy-dobronyi egyház előljárósága utasittatik, hogy miután a szekérszámra adott fafizetésnek ölfára változtatása nem sikerült, a díjlevél ide vonatkozó rendelkezéséhez tartsa magát.
75. A pályini egyház templom helyvásárlása jóváhagyatik.
76. Herczeg Ferenc palágyi lakos templomépítési költség iránt beadott panasza tárgytalanná vált.
77. A pályini egyház azon panaszára, hogy mentesse-nek fel 5°%-os iskolai adó alól azon esetre, ha ál-

lami iskola állittatik, határozat nem hozható, mivel erre országos törvény van.

78. A 7 panaszló botfalvai egyháztág a tandijfizetés alól felmentetik. Nagy Simon botfalvai tanító a trágya eladása miatt a botfalvai iskola részére 2 frt birságot fizessen.
79. Esperes ur megbizatik, hogy a lelkész választások alkalmára állapítsa meg a leány-egyházak jogát az anyaegyházakkal szemben.
80. A tarnóczi egyház kérvénye, melyben iskola padoztatásra segílyt kér, a pénzosztó választmányhoz tétetik.
81. A zahari leány-egyház panaszának megvizsgálására Köröskényi Elek és Móré Gábor kiküldetnek.
82. Mokcsai Béla tanügyi bizottsági taggá megválasztatik.
83. A Nagy-Dobrony községe által az egyház részére ajánlott 30 hold föld el nem fogadtatik, hanem az egyház előljárósága a szervitusz kimutatására utasittatik.
84. A veskőezi templomhely megvizsgálása az e. m. építészeti bizottságnak meghagyatik.
85. A vajáni szegény szülők tandijpótlására az egyházmegye 24 frtot ad évenként, mig a jelenlegi tanító ott hivataloskodik.
86. A szelmenczi féljövdelem kezelésére, mely a Pazar József örököseit illetné, de mivel az egyházmegyének tartoznak, Tóth Lajos szürtei lelkész kéretik fel.
87. A botfalvai számadó könyv megvizsgálása a felügyelő lelkésznek kötelességévé tétetik.
88. A vajkőczy lelkész istállójának megvizsgálására és az ottani adóhátralék okának kipuhatolására Felföldy Ödön küldetik ki.
89. A bátfai gondnok utasittatik, hogy a számadás eredményét a presbiteri jegyzőkönyvbe is vezetesse be.
90. A ptruksai leány-egyház tagjai a szelmenczi egyház által rájuk rótt fuvar megfizetésére köteleztetnek.
91. A gálócsi egyház kérelmével, mely szerint a Ta-

- maska Erzsébetnek kötelezett 5 öl fa fizetése alól mentetnék fel, — elutasittatik, mivel ebben ítélkezni a polgári hatóság illetékes.
92. A ráti lelkész utasittatik, hogy az ez előtti 3 évről egyházzámadási jegyzőkönyvét lemásolva, az esperes urhoz betérjessze.
 93. K. H. helmeczi egyház a gálóczi gyűlés 47. jk. számának eleget tett.
 94. Tarnócz, a lelkész lakon az ablakokat megnagyobbitotta.
 95. A szeretvai egyház előljárósága a tanítói fizetés hátralékok befizetésére köteleztetik.
 96. Az előkönyörgő tanítók köteleztetnek a rendeleteket a jegyzőkönyvekbe beírni.
 97. A jenkei egyház kérelmének az egyházmegye nem tehet eleget, a 4000 frtos tőkét segélyre nézve, mert a konvent idevonatkozólag másként határozott.
 98. A zahari leány-egyház előljárósága szigoruan utasittatik, hogy a tanítói lak és iskola építéshez haladéktalanul fogjon hozzá.
 99. A pinkóczi egyház utasittatik, hogy minden néven nevezendő adóit pontosan fizesse.
 100. Soltész Tamás pályini lelkésznek meghagyatik, hogy a rendeletek könyvét beköttesse, s azt a következő egyház látogatóságnak bemutassa.
 101. A zahari 3 hold tanítói föld ügyének megvizsgálása Köröskényi Elek és Móré Gábor urakra bizatik.
 102. A főt. egyházkerületre képviselők választatnak.
 103. A főt. egyházkerületen közhirdetésre egyházak ajánlatnak.
 104. A jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság neveztetik.
 105. A jegyzőkönyv meghitelesített.

Betűrendes tárgymutató arra, hogy mely jegyzőkönyvi pontok mely bizottságokat, testületeket vagy egyeseket illetnek.

- Á**brahám Istvánt 3. 68. 74.
 Ágteleket 103.
 Ásványt 26. 33. 41.
Bacsikai Sámuel 3.
 Bátfai gondnokot 89.
 Balogh Pált 47. 48.
 Bernáth Dezsőt 3.
 Bernáth Zoltánt 3. 10. 68. 102. 104.
 Bátfai gondnokot 89.
 Botfalvát 10. 78. 87.
 Beési presbiteriumot 32.
Csomár Józsefet 73.
Deák Bertalant 3.
Egri Ferenczet 3. 74.
 E. m. gondnokot 3. 14. 18. 102.
 Esperest 3. 23. 38. 79. 102.
 Egyházakat 34. 67.
Fekésházy Miklóst 3.
 Felföldy Ödönt 3. 68. 84. 88. 102. 104.
Galgóczy Lászlót 35.
 Gálócsi egyházat 91. 103.
Hegedüs Sámuel 3. 84.
 Hegyi Györgyöt 3. 19.
 Herczegh Ferencet 76.
 Homoki Antalt 3. 102.
 Horváth Dezsőt 3. 4.

Jenkét 97.

Kis-Gejőczöt 103.

Kormos Bélát 3. 4.

Köröskényi Eleket 3. 49. 68. 81. 101. 102.

Köröskényi Ferdinándot 3.

Köröskényi Lajost 3.

Köröskényi István segéd-lelkészt 70.

Kovács István segéd-lelkészt 42.

Kovács Kálmánt 7.

Kozma Józsefet 8.

Kis-Ráti lelkészt 20. 92.

Laki Józsefet 36.

Lelkészeket 34.

Lucskai presbiteriumot 30.

Magyar Bertalant 3. 6. 72.

Magyar Józsefet 3.

Magyar Pált 56.

Mészáros Józsefet 58.

Minaji egyházat 27.

Minaji Istvánt 3.

Mokcsát 24.

Mokcsay Bélát 3. 4. 68. 82.

Mokcsay Sándort 3.

Móré Gábort 81. 101.

Nagy-Dobronyi presbiteriumot 74. 83.

Nagy-gejőezi presbiteriumot 50.

Nagy-kaposi presbiteriumot 29.

Nagy-Simont 46. 52.

Németh Pétert 3. 7.

Novák Lajost 3. 39. 40.

Oláh Kálmánt 41. 66.

Palágyi egyházat 11.

Pallói leány-egyházat 65.

Pályini leány-egyházat 75. 77.

Pályini lelkészt 62. 100

Patay Gyulát 12.

Pazar Istvánt 45. 57.

Pazar Józsefet 13.

Pazar József örökösait 86.

- Pazar Kálmánt 8. 9.
 P.-Helmeczi egyházat 93.
 P.-Helmeczi lelkészt 17.
 Perjési Kálmánt 60.
 Pap Lajost 57.
 Pinkóczot 99.
 Ptruksai leány-egyházat 90.
Soltész Kálmánt 55.
 Solymosi tanitót 96.
 Sulyok Jánost 43, 44
 Szabó Bélát 59.
 Szabó Győzöt 3.
 Szabó Endrét 1. 73.
 Szabó Józsefet 3, 71, 82, 102.
 Szakál Istvánt id. 3.
 Szakál Istvánt ifj, 3, 49.
 Szeretvai presbiteriumot 95.
 Szomráki Istvánt 3.
 Szöllősy Ferenczet 3.
 Szöllősy Gyulát 3.
 Szücs Istvánt 3. 53.
Tarnóczot 80. 94.
 Tarnóczi lelkészt 63.
 Tóth Lajost 3, 31, 35, 86.
Ungvárt 28.
 Urbán Mihályt 3.
Vágó Istvánt 51.
 Vajáni presbiteriumot 85.
 Veskőczy leány-egyházat 61.
 Virágh József id. 3, 10, 102, 104, 22, 68.
 Virágh József ifj. 3, 53, 54, 104.
 Viszokát 103.
Zahari leány-egyházat 81, 98, 101.
-

..o. c. x. v. 111